

De Kracht van Cultuur

Heerhugowaard
Stad van kansen

Cultuurbeleid Heerhugowaard
2013 - 2016

November 2012

De Kracht van Cultuur

Cultuurbeleid Heerhugowaard 2013 – 2016

Heerhugowaard, november 2012

Cultuur en Kunst zijn als een spiegel,
geen gewone, maar een met wijder zicht,
veel meer weerspiegeling: ze etaleren
hoe je zelf kijkt *en* hoe anderen kijken.

Als de lijm zijn ze die ons verbindt:
ze verleiden en bewegen ons
om buiten enge hokjes te denken.

Als zuurstof zijn ze voor ons hoofd
en hart: ze geven fantasie vrij spel
en prikkelen ontwikkeling. Cultuur en kunst –
onontbeerlijke tekens van leven.

Inge Boulonois
Stadsdichter

Inhoud:

1.	Inleiding	4
1.1	Kader	4
1.2	Werkwijze	5
1.3	Leeswijzer	5
2	De kracht van de burger	6
2.1	Wat is de uitdaging?	6
2.2	Wat willen wij?	7
2.3	Wat gaan wij doen?	7
3.	De kracht van ondernemerschap	11
3.1	Wat is de uitdaging?	11
3.2	Wat willen wij?	11
3.3	Wat gaan wij doen?	11
4.	De kracht van ruimte en landschap	14
4.1	Wat is de uitdaging?	14
4.2	Wat willen wij?	14
4.3	Wat gaan wij doen?	16
5.	De kracht van culturele infrastructuur	18
5.1	Wat is de uitdaging?	18
5.2	Wat willen wij?	20
5.3	Wat gaan wij doen?	22
5.4	Effectindicatoren	24
6.	Financiële paragraaf	26
7.	Uit te voeren acties 2013 – 2016	27
7.1	De kracht van de burger: Wat gaan we doen?	27
7.2	De kracht van ondernemerschap: Wat gaan we doen?	28
7.3	De kracht van de ruimte: Wat gaan we doen?	29
7.4	De kracht van infrastructuur: Wat gaan we doen?	30
7.5	Effectindicatoren	32

Bijlagen:

1. Evaluatie Cultuur 2005 – 2012: Kansen voor Cultuur: De tussenstand
2. Brief uitnodiging seminar
3. Lijst van deelnemers seminar
4. Powerpoint presentatie seminar
5. Kengetallen 2011 cultuur Heerhugowaard

1. Inleiding

Voor u ligt de Nota De kracht van Cultuur. De nota geeft inzicht in wat de gemeente Heerhugowaard met haar cultuurbeleid wil bereiken op het gebied van podiumkunsten, amateurkunst en kunsteducatie, beeldende kunst en bouwkunst, cultureel erfgoed, media en letteren en film in de komende tijd.

In de voorbije jaren heeft de gemeente fors geïnvesteerd in gebouwen en in organisaties. Er is een theater met tal van voorzieningen gebouwd. Een nieuwe bibliotheek is verrezen en ook de artotheek heeft passende, eigentijdse huisvesting. Cool is de nieuwe organisatie die verantwoordelijk is voor het aanbod op het gebied van podiumkunsten en kunsteducatie en biedt de amateur kunst een podium. Bibliotheek Kennemerwaard is een nieuwe organisatie ontstaan uit de fusie van de bibliotheken van Alkmaar, Castricum en Heerhugowaard waaraan per januari 2012 de gemeente Bergen is toegevoegd.

Nu de nieuwe gebouwen in gebruik zijn genomen en de nieuwe organisatiestructuren ingebed zijn is het zaak opnieuw naar de inhoud te kijken. Zijn het de juiste dingen die we doen? Welke activiteiten willen we in de toekomst stimuleren en waarom?

Bekend is dat de culturele sector onder druk staat. De rijksoverheid en de provinciale overheid hebben substantiële bezuinigingen op cultuur doorgevoerd. Dit heeft tot opwinding geleid bij de getroffen en maar ook tot grote creativiteit en vindingrijkheid om toch door te kunnen gaan met bijvoorbeeld het beoefenen van muziek of het uitvoeren van een theaterproductie. De gemeente Heerhugowaard gelooft in de kracht en creativiteit van de burger en maatschappelijke organisaties.

Creativiteit en vindingrijkheid horen bij cultuur, zij vormen de kracht van de cultuur. Daarom stellen we in deze nota de kracht van cultuur centraal. Waar vinden we die kracht? In de eerste plaats bij de burger. Cultuur is van de burger, cultuur komt voort uit de burger. Daarom is het niet vreemd de burger centraal te stellen en daar ook het initiatief te laten. Ondernemerschap en cultureel ondernemerschap bieden kansen voor culturele ontwikkeling. Ruimte en landschap vormen het decor waarbinnen de culturele uitingen gedijen, het is daarom niet vreemd dat de kwaliteit van ruimte en landschap de cultuurbeleving beïnvloeden. De culturele infrastructuur tot slot zoals die in voorbije jaren is opgebouwd vormt de smeerolie die nodig is om culturele ontwikkeling succesvol te laten zijn en burgers en ondernemers krachtig te laten groeien.

1.1 Kader

In de laatste beleidsnota Kansen voor Cultuur 2005 – 2008 is het beleid gefundeerd op een drietal pijlers: leren, beleven, beheren en behouden. Deze uitgangspunten zijn in de nieuwe nota Kracht van Cultuur gehandhaafd. Op het gebied van de vrije tijd zijn er verschenen de beleidsnota's Popbeleid Heerhugowaard 2012-2016 (RB2012097 d.d. 25 september 2012), Evenementenbeleid 2012, beleidskader Sport 2012-2016 "Een kansrijk sport- en beweegklimaat in Heerhugowaard (RB2012022, d.d. 28 maart 2012), de visie op recreatie in de nota Naar Buiten! (RB2010103 d.d. 29-9-2010), de Archeologienota Erf Goed (22 juni 2010) en het Beleidsplan Volkstuinen 2011-2016. Daar wordt de nieuwe nota Kracht van Cultuur aan toegevoegd met beleidvoornemens voor de periode 2013 – 2016.

Vrije tijd omvat onder andere cultuur, popmuziek, recreatie, toerisme en sport. In dat kader wordt gewerkt aan het Programma Vrije Tijd dat in de eerste helft van 2013 afgerond wordt. Het Programma Vrije Tijd beoogt een integrale beleidsvisie te geven op alle aspecten van de vrije tijd beleving in Heerhugowaard. Het Programma Vrije Tijd legt dwarsverbanden met het Programma

Meedoen is Winnen, Programma Kansrijk Jong en Programma Wonen – Zorg – Welzijn. Vrije tijd voorzieningen spelen een belangrijke rol binnen citymarketing.

1.2 Werkwijze

Het beleid over de periode 2005 – 2012 is geëvalueerd en het resultaat daarvan treft u in bijlage aan (Bijlage 1). De evaluatie is toegestuurd aan stakeholders met het verzoek om te reageren wanneer daartoe aanleiding zou zijn. Trends en ontwikkelingen zijn onderzocht door raadpleging van literatuur en internet. Er zijn gesprekken gevoerd met sleutelpersonen.

Al deze bronnen vormden input voor het seminar De Kracht van Cultuur dat op donderdag 20 september 2012 heeft plaatsgevonden in Cool kunst & cultuur. 37 bij cultuur betrokken organisaties zijn per brief uitgenodigd (bijlage 2), 26 vertegenwoordigers waren aanwezig, een score van 70% (Bijlage 3).

Het seminar bestond uit twee delen: een inleiding en een interactief deel met daarin een terugblik, een verwijzing naar actuele maatschappelijke ontwikkelingen en vervolgens het verzoek actief deel te nemen aan een interactieve sessie (Bijlage 4). In de interactieve sessies werd gediscussieerd aan de hand van de thema's burgers, ondernemers, ruimte en infrastructuur. Deelnemers schreven de belangrijkste bevindingen op grote vellen papier. Deze zijn verwerkt als input voor de beleidsnota Kracht van Cultuur.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2, De kracht van de Burger, gaat in op de vraag hoe we de creativiteit en het initiatief van de burger meer kunnen benutten. Hoofdstuk 3 gaat in op het belang van cultuur voor ondernemers en het belang van ondernemerschap voor de cultuur. Hoofdstuk 4 stelt de rol van (publieke) ruimte en landschap centraal. De culturele infrastructuur in hoofdstuk 5 beschrijft wat we willen consolideren, versterken of bereiken binnen onder andere podiumkunsten, media, letteren en educatie. Hoofdstuk 6 is de financiële paragraaf en hoofdstuk 7 tot slot is het hoofdstuk uit te voeren acties 2013 - 2016.

2. De kracht van de burger

Heerhugowaard telt in 2012 ruim 52.000 inwoners en de komende jaren is een groei voorzien naar circa 60.000 inwoners. Veel van deze burgers nemen, actief of passief, deel aan het culturele leven in Heerhugowaard. Men is lid van een zangkoor, volgt lessen in muziek (actief) of gaat naar voorstellingen in Cool (passief).

Meten is weten, interessant is om te weten hoeveel inwoners daadwerkelijk deelnemen in culturele activiteiten. Wanneer het gaat om deelname in verenigingsverband, bezoek aan theater en bibliotheek zijn er absolute getallen beschikbaar (Bijlage 4 Kengetallen cultuur Heerhugowaard).

Daarnaast zijn er echter nog vele andere culturele activiteiten, zoals bijvoorbeeld een leesclub, vriendenclub of straatbarbecue, welke plaatsvinden op informele basis. De aantallen deelnemers en de frequentie van deze losse verbanden worden niet geregistreerd maar deze activiteiten zijn minstens net zo belangrijk als die in verenigingsverband.

2.1 Wat is de uitdaging?

De uitdaging is zoveel mogelijk inwoners actief dan wel passief deel te laten nemen aan het culturele leven in Heerhugowaard.

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan culturele activiteiten. In het kader van de kantelinggedachte begint cultuurbeleving bij eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht, dat is de uitdaging. We denken eerst in oplossingen en resultaten en daarna pas in voorzieningen.

Cultuurbeleving wordt gestimuleerd door inhoudelijke en financiële ondersteuning van culturele instellingen. Inwoners die als gevolg van een minimuminkomen minder of niet kunnen deelnemen worden ondersteund en gestimuleerd mee te doen (*Programma Meedoen is Winnen*). In het kader van de kantelinggedachte wordt hier een eerste stap gemaakt richting wederkerigheid principe: Van inwoners met een laag, gemiddeld of hoog inkomen wordt verwacht dat ze financieel én inhoudelijk een bijdrage leveren.

Met het cultuurbeleid bevorderen wij dat iedereen passief of actief kan deelnemen aan kunst- en cultuuractiviteiten.

Met het cultuurbeleid bevorderen wij dat inwoners én ondernemers een actieve rol innemen en een financiële en/of inhoudelijke bijdrage leveren aan kunst- en cultuuractiviteiten.

Afbeelding 2.1
Flashmob in Heerhugowaard

2.2 Wat willen wij?

Doel is een meer dynamische, interessante en actieve leefomgeving die inspireert en mensen verbindt.

Cultuur is medebepalend voor het welzijn van mensen en draagt bij aan de sociale cohesie in de gemeente. Wij onderkennen de waardevolle betekenis van cultuur. Cultuur biedt kansen en draagt bij aan de sociale en emotionele vorming en kennis van het individu. Culturele bagage verbreedt het denkkader en de keuzemogelijkheden en prikkelt de ontwikkeling van talenten. Kunst en cultuur hebben een functie in het eigen maken van algemeen aanvaarde waarden en normen in het menselijk verkeer.

Cultuur biedt kansen voor het welzijn van mensen, de sociale functie is onmiskenbaar: mensen hebben plezier, ontmoeten elkaar, delen en bespreken ervaringen. Cultuur geeft een impuls aan de economie, speciaal voor de horeca en de winkels in het stadshart en voor de boeren in het landelijk gebied die hun bedrijfsvoering verbreden met toerisme en recreatie. Cultuur biedt ruimte voor plezier, verbindt en geeft identiteit. Cultuur zet mensen in hun kracht.

Wat wij willen is dat mensen hun talenten herkennen en benutten. Het gebruiken van talenten is tweeledig: enerzijds worden ze ingezet voor persoonlijke ontwikkeling, anderzijds voor de herkenning en ondersteuning van talent bij anderen mensen.

Wij willen dat jonge mensen, kinderen en jeugd, relatief eenvoudig toegang krijgen tot cultuur. Dit omdat juist jonge mensen zonder veel levenservaring openstaan voor de grote diversiteit aan culturele uitingsmogelijkheden die vormend werken. Zij staan zagezegd aan het begin van hun *culturele loopbaan* waarin ze onderzoeken en ontdekken wat het best bij hun past om op basis daarvan de verdieping te zoeken.

Wij willen de kwaliteit van de activiteiten waar nodig en mogelijk verbeteren en meer aantrekkelijke activiteiten aanbieden die voor iedereen toegankelijk zijn.

In Heerhugowaard neemt de vrije tijd (*Vrije tijd is die tijd die men vrij te besteden heeft. Men heeft dan dus geen verplichtingen aan werkgever, zaak of school*) voor delen van de bevolking toe.

Ouderen die hun werkzame leven achter zich hebben beschikken over relatief veel vrije tijd.

Soms missen zij de sociale context van werk en ligt vereenzaming op de loer. Cultuurbeleving is een zinvolle en voldoeningwekkende activiteit. Voor volwassenen en ouderen geldt dat zij in hun culturele loopbaan ver gevorderd zijn. Dit neemt niet weg dat een persoonlijke bezinning op cultuurbeleving wellicht nieuwe inzichten brengt. Dit kan hen kan activeren deel te nemen in culturele activiteiten waarvan ze vroeger nooit gedacht hadden daarin interesse te hebben.

2.3 Wat gaan we doen?

Individuele burgers en informele netwerken

Individuele burgers ontplooiën tal van culturele activiteiten. Zij bepalen zelf de aanleiding, de frequentie en de groepsgrootte. Zo zijn er literaire leesclubs en zijn er musici die elkaar opzoeken en samen muziek luisteren of maken, dit zijn slechts voorbeelden. We hebben geen inzicht in de omvang van deze activiteiten. Wel signaleren we dat deze activiteiten er zijn, dat ze goed gaan en een bijdrage leveren aan de sociale cohesie. Laat dus gaan wat goed gaat, daar zit de kracht.

Wat we gaan doen is activiteiten van individuele burgers, informele verbanden die een meerwaarde hebben voor de gemeenschap stimuleren (Afbeelding 2.1). Daar waar nodig kunnen informele groepen actief in het segment van educatie, podiumkunsten, pop en film met hun vraag om ondersteuning terecht bij Cool Kunst en Cultuur. Groepen die activiteiten ontplooiën gerelateerd aan media en Letteren kunnen terecht bij de Bibliotheek. Hier ligt qua financiering een directe relatie met het budget WMO. Afstemming vindt onder andere plaats in de Programma's Meedoen is Winnen, Kansrijk Jong en Wonen/Welzijn/Zorg.

Verenigingen en vrijwilligers

Verenigingen en vrijwilligers vormen sinds lange tijd de basis van veel vrijetijdsactiviteiten als bijvoorbeeld sport en muziekbeleving. De kracht van de burger in relatie tot cultuur is het grootst daar waar mensen zich verbinden in verenigingen en binnen die structuur een sterk bestuur organiseren. Het lidmaatschap van een vereniging komt op vrijwillige basis tot stand waarna de leden veel tijd en energie in hun vereniging steken. Binnen de leden is er vaak een tweedeling te maken tussen enerzijds zij die actief een bijdrage leveren aan het bestuur en de praktische organisatie, anderzijds zij die deelnemen aan de vereniging vanwege de activiteiten. Afhankelijk van de doelstellingen van de organisatie kan dat voor beide groepen een groot tijdsbeslag opleveren.

Inzet en enthousiasme zijn nodig, in elk geval bij bestuurders en aanjagers binnen de vereniging. In de praktijk ziet men dat succesvolle verenigingen of activiteiten steunen op een beperkt aantal of slechts één aanjager die derden mobiliseren.

Het is een landelijke tendens dat steeds minder mensen zich binden aan een vereniging en het steeds moeilijker wordt mensen te bewegen een bestuursfunctie te aanvaarden.

Het zijn vooral ouderen die lid zijn van koor, volksdansvereniging en schilderkunst amateurvereniging. Verjonging vindt onvoldoende plaats en dat is niet vreemd. Immers, de samenleving vergrijsd ook in Heerhugowaard al blijft het absolute aantal jongeren in deze gemeente op peil. Daarnaast is er de generatiekloof: jongeren hebben onvoldoende aansluiting bij de ouderen en vice versa. Beide zaken zijn een gegeven en dus is het weinig zinvol maatregelen te bedenken die verjonging van deze verenigingen stimuleert. Een mogelijkheid is om ouderen periodiek met de jongeren in contact te brengen en hen informatie uit te laten wisselen over hun culturele activiteiten. Zo zou breakdance gekoppeld kunnen worden aan een zangkoor. Sprekend voorbeeld is het televisieprogramma van Ali B. waarin jonge mensen met verschillende achtergronden die actief zijn in de populaire muziek gaan kennismaken en samenwerken met ouderen met een professionele, muzikale achtergrond.

Initiatieven uit de samenleving die leiden tot kleinschalige ontwikkelingen en informele netwerken, verenigingen en actieve vrijwilligers worden gestimuleerd.

Cultuureducatie door culturele instellingen

Culturele instellingen zijn leidend in cultuureducatie. Burgers worden krachtige burgers wanneer zij deelnemen aan het culturele leven. Daarom is het gewenst de deelname naar een zo hoog mogelijk niveau te tillen. Veel burgers zijn passieve cultuurgebruiker en hebben stimulering nodig om ook actief aan cultuurbeleving te gaan doen. Door samenwerking tussen de betrokken organisaties te intensiveren en vrijwilligers in te zetten bij cultuureducatie kan men meer mensen bereiken.

De gemeente Heerhugowaard en de culturele instellingen blijven investeren in de start van de culturele loopbaan van de mensen in Heerhugowaard door het financieel ondersteunen van educatieve programma's in het basis en voortgezet onderwijs (relatie met Programma Kansrijk Jong). Daarnaast is er voor iedereen gelegenheid individueel aan een culturele loopbaan te beginnen.

Het rendement wordt verhoogd door vrijwilligers te laten samenwerken met professionals.

Afbeelding 2.
Kennisuitwisseling

Kennisoverdracht door burgers onderling

Krachtige burgers creëer je door kennisoverdracht. Talentontwikkeling is van groot belang voor individu en samenleving. Daartoe moet dat talent herkend worden door de omgeving en niet in de laatste plaats door het individu zelf. Verenigingen en culturele organisaties moeten/kunnen daarin een leidende rol spelen. In mindere of meerdere mate getalenteerde burgers dienen hun talenten in te zetten om kinderen en jeugd te helpen en te stimuleren in hun ontdekkingreis naar hun eigen kwaliteiten. Intergenerationele uitwisseling kan betrokkenen veel voldoening opleveren.

Verenigingen en culturele instellingen dienen kennisoverdracht tussen burgers onderling te verweven in hun activiteiten aanbod.

Diversiteit en uitwisseling,

Diversiteit is een belangrijke culturele waarde, hoe groter de diversiteit in bijvoorbeeld leeftijd, in etnische afkomst, in jeugdgroepen, hoe breder het talentaanbod en de kennis. Een zeer grote diversiteit biedt kansen voor culturele instellingen. Het is van belang de verschillende actoren met elkaar in contact te brengen en met elkaar te laten communiceren. Samen muziek maken, samen koken en eten, samen voorlezen al is het maar een keer per jaar: uitwisseling dwars door elkaar levert meer kennis en respect op bij alle deelnemers (in relatie met Programma's Vrije Tijd / Wonen Welzijn Zorg / Kansrijk Jong / Meedoen is Winnen). Community Art kan hier een verbindende rol spelen.

De gemeente Heerhugowaard erkent de kansen die diversiteit biedt en ondersteunt initiatieven van burgers en ondernemers die verschillende groepen mensen bij elkaar brengt om ervaringen uit te wisselen, van elkaar te leren en samen te ontspannen.

Bijdrage en inzet van burgers

De financiële middelen van overheden én burgers staan onder druk. Rijks- en provinciale overheden bezuinigen fors op cultuur. De gemeente Heerhugowaard probeert dit tot en minimum te beperken. Burgers merken ook dat ze minder te besteden hebben. Deelname aan cultuur is een behoefte die hoog in de Maslov piramide staat en onder druk van afnemende financiële middelen als eerste uit het huishoud budget bezuinigd wordt. Dit heeft een lagere

deelname tot gevolg. Tegelijkertijd zien we dat mensen aan cultuurbeleving blijven doen en op creatieve wijze tot een ander invulling van deze behoefte komen.

Wij willen dat burgers een grotere eigen verantwoordelijkheid nemen waar het gaat om hun deelname aan culturele activiteiten. Soms betekent dit een hogere financiële bijdrage, soms gaat het om het samen zoeken naar creatieve oplossingen en soms betreft het meer inzet in tijd.

Verhalen over vroeger

De toenemende vergrijzing heeft als resultaat dat er relatief steeds minder jonge mensen zijn. Het gevolg is dat de kennis over “vroeger” bij veelal oudere inwoners van Heerhugowaard aanwezig is en dat er een jongere groep is waaraan die verhalen overgedragen kunnen worden. Er zijn veel grote verhalen te vertellen: over het ontstaan van de druiplanden en het polderlandschap, over de stolpboerderijen, de Stad van de Zon en het Park van Luna. Kleine verhalen zijn echter ook interessant: hoe was het leven van de arbeiders die bij de eerste ontginningen betrokken waren en hoe vergaat het dat Amsterdamse echtpaar dat hier 35 jaar geleden is komen wonen? Verhalen dragen bij aan identiteit, verhalen zijn boeiend en leerzaam.

Wat wij gaan doen is inwoners stimuleren de verhalen van Heerhugowaard te vertellen. Zij kunnen deze optekenen op papier of digitaal waardoor deze bewaard blijven en steeds opnieuw verteld kunnen worden.

Social media

Social media zijn gemeengoed en kunnen een positieve bijdrage leveren aan culturele activiteiten. Jongeren maken er veelvuldig gebruik van, ouderen hebben in deze een achterstand. Social media bieden kansen voor informatie uitwisseling, het vergaren van kennis en het contact aangaan tussen burgers.

Iedereen: inwoners, ondernemers en culturele instellingen kunnen hun kennis op het gebied van social media beschikbaar stellen en die in samenwerking met de bibliotheek inzetten voor kennisvermeerdering bij elkaar én voor de creatie van een lokaal social media platform.

Ook op het gebied van Cultuur zal de gemeente bewuster social media inzetten.

Afbeelding 2.3 Diversiteit en uitwisseling

3. De kracht van ondernemerschap

Een *ondernemer* is een persoon die zich ten doel stelt zich een inkomen te verschaffen door met een bepaalde combinatie van arbeid, kapitaal en kennis een bedrijf te leiden of in stand te houden. Niet altijd wordt het doel gehaald of maakt de onderneming winst. Ondernemer zijn betekent initiatief nemen en marktkansen najagen. Vernieuwing is niet noodzakelijkerwijs een kenmerk van wat een ondernemer teweeg brengt.

Een *cultureel ondernemer* is een producent van kunst die hiervoor zoveel mogelijk betalend publiek probeert te interesseren en tegelijkertijd streeft naar een sluitende exploitatie van zijn 'onderneming'. Min of meer gelijklopende termen zijn 'cultuurmanager' en 'kunstmanager'. Culturele ondernemers onderscheiden zich van klassieke ondernemers doordat dat zij oog hebben voor meer dan de markt alleen; de kunstzinnige waarde van hun 'product' is voor hen even belangrijk als het streven naar maximale winst tegen minimale kosten. Grofweg zijn zij in vier groepen te verdelen: kunstenaars, producenten (van film of theater), opdrachtgevers en programmeurs (van tentoonstellingen of concerten).

Ondernemers en cultureel ondernemers hebben beide belang bij een goede, culturele ontwikkeling. Is cultuur bij de reguliere ondernemer een randvoorwaarde voor zijn bedrijfsvoering, bij de cultureel ondernemer is cultuur het product. In de volgende paragrafen gaan we in op welke uitdaging dit ons biedt en wat wij willen bereiken.

3.1 *Wat is de uitdaging?*

De uitdaging is dat cultureel ondernemers hun bedrijfsvoering optimaliseren en toewerken naar een sluitende exploitatie waarin het aandeel gemeentelijke subsidie teruggedrongen wordt. De uitdaging is ook dat het culturele leven een substantiële bijdrage levert aan een gunstig vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven en voor potentieel nieuwe inwoners en bedrijven. Voor de reguliere ondernemer is de uitdaging contact te leggen met de cultureel ondernemer en zijn bedrijfsvoering eens vanuit een creatief perspectief te zien. Daarnaast is een uitdaging dat de ondernemer de gemeenschap versterkt door cultureel ondernemers te ondersteunen. Het gevolg is verbetering van het vestigingsklimaat voor bedrijf en burger.

3.2 *Wat willen wij?*

Wij willen ondernemers aanmoedigen gebruik te maken van de creativiteit aanwezig bij de cultureel ondernemer. Wij willen hen uitdagen gebruik te maken van de creatieve geest van cultureel ondernemers. Door creatieve mensen in te zetten wordt Out-of-the-box denken gestimuleerd. Ondernemers kunnen bij zichzelf en hun medewerkers onvermoed talent aanboren om dit vervolgens in te zetten binnen de bedrijfsvoering.

Ondernemers willen we aanmoedigen om bij hun creatieve proces gebruik te maken van de bij cultureel ondernemers aanwezige creativiteit.

3.2 Wat gaan we doen?

Onderzoek culturele activiteiten binnen onderneming

Ondernemers doen al veel aan cultuur. Het is van belang in kaart te brengen welke ondernemers wat doen op het gebied van culturele ontwikkeling voor hun medewerkers, hun relaties of voor de gemeenschap van Heerhugowaard. Sport is naast cultuurbeleving een belangrijk onderdeel van de invulling van vrije tijd. Ondernemers investeren ook in sport. De bijdrage aan sport en aan cultuur dient in een onderzoek in kaart te worden gebracht. Dat kan opgenomen worden in het Programma Vrije Tijd.

De gemeente Heerhugowaard en culturele instellingen gaan in gesprek met ondernemers om inzicht te krijgen in hoe ondernemers investeren in de creatieve ontwikkeling van hun werknemers. Wat doen zij aan cultuursponsoring en wat aan sportsponsoring? Waar mogelijk leggen we meer dan in het verleden dwarsverbanden.

Onderzoek meerwaarde relatie ondernemer – cultureel ondernemer

Het belang van cultuur voor ondernemers wordt al lange tijd in verband gebracht met verbeteren of versterken van het vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven én nieuwe medewerkers. Het belang voor het vestigingsklimaat is evident. Vraag is op welke andere wijze cultuur iets kan betekenen voor ondernemers? Andersom is de vraag wat ondernemers (nog meer) kunnen betekenen voor de culturele ontwikkeling van Heerhugowaard.

We gaan ondernemers en cultureel ondernemers samenbrengen om met hen te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om elkaar te versterken.

Netwerkbijeenkomsten en social media kunnen bij onderzoek en uitwisseling een rol spelen. Bestaande netwerkbijeenkomsten als ondernemerscafé kunnen wellicht uitgebreid worden. LinkedIn, het digitale medium voor professionals, moet door zoveel mogelijk ondernemers in Heerhugowaard gebruikt worden. Bedrijfsleven, culturele instellingen en gemeente kunnen hier een platform realiseren voor contact en uitwisseling.

Ondernemen

'Samenwerking is een must' werd op het seminar gesteld. Samenwerking is geen doel maar een middel en dus dient samenwerking meerwaarde te hebben.

Cool kunst & cultuur is in gesprek met bedrijven in Heerhugowaard en biedt verschillende producten die het bedrijfsleven kan helpen in bedrijfsprocessen. Cool biedt oplossingen waarmee ondernemers hun eigen creativiteit (opnieuw) kunnen aanboren. Dit is één voorbeeld van cultureel ondernemerschap: creatieve producten worden vermarkt.

Afbeelding 5.1
ArtFarm: ondernemer in cultuur

Maatschappelijk Betrokken Ondernemen

Bedrijven die Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen letten naast het maken van winst ook op de gevolgen van hun handelen voor mensen en het milieu. Maatschappelijk Betrokken Ondernemen is het vrijwillig investeren van expertise, menskracht, faciliteiten en netwerken in de (lokale) samenleving. Bedrijven kunnen gestimuleerd worden tot maatschappelijk betrokken ondernemen. De gemeente Heerhugowaard kan hierin een rol hebben door ondernemers en culturele instellingen bij elkaar te brengen.

We stimuleren bijeenkomsten in kader Maatschappelijk Betrokken Ondernemen met als doel verbondenheid en inzetbaarheid voor de gemeente.

Citymarketing

Berenschot definieert citymarketing als het verwerven van een onderscheidende relevante positie, ten behoeve van het aantrekken en vasthouden van de juiste bewoners, bedrijven en bezoekers, met de inzet van belangrijke partijen en aansluitend bij het beleid van de stad wat leidt tot verbondenheid met en inzetbaarheid voor de stad.

In het proces van citymarketing kiest Heerhugowaard voor de citymarketing definitie:

“Wij gaan uit van het bevorderen van de voorkeur voor de stad. Het neemt de (economische) doelstellingen van de gemeente als uitgangspunt. Citymarketing bestaat uit een mix van activiteiten, zoals het selecteren van doelgroepen, het aantrekkelijker maken van de stad voor deze doelgroepen en het promoten van de stad via verschillende media.”

Citymarketing is geen exclusief gemeentelijk onderwerp maar in het belang van alle partijen actief in de gemeente. Het bedrijfsleven, horeca, recreatieondernemers, dienstverleners, culturele instellingen, onderwijs gezondheidszorg en gemeente hebben allemaal belang bij betrokken en inzetbare burgers en ondernemers. Alle actoren dienen zich als geheel naar buiten toe te presenteren en hun activiteiten moeten aansluiten bij het beleid van de stad.

In de nieuwe citymarketing opzet kent de gemeente zichzelf een meer bescheiden rol toe. Van ondernemers, organisaties en burgers wordt verwacht dat zij in gezamenlijkheid aan citymarketing gaan werken. De gemeentelijke rol is die van initiator en deelnemer in de samenwerking. Om drie rol te kunnen vervullen worden medewerkers ingezet in een intern citymarketing overleg en in relevante externe netwerken.

Door middel van citymarketing willen we de positie van Heerhugowaard versterken waar het gaat om het aantrekken en vasthouden van bedrijven, bewoners en bezoekers.

4. De kracht van ruimte en landschap

Een goed woon- of vestigingsklimaat kenmerkt zich ruimtelijk door afwisseling. Soms zijn deze kleinschalig en bieden ze beschutting en bescherming. Af en toe zijn ze wijds, ruimtelijk en geven ze de bezoeker een gevoel van vrijheid. We herkennen ruimtes buiten maar ook publiek ruimtes binnen zoals winkelpassages, stadshal en bibliotheek.

Heerhugowaard kent in het noorden en oosten van de gemeente de ruimte van het platteland terwijl het zuidelijke deel dicht bebouwd is. Beide gebieden zijn zeer interessant, het landschappelijke deel vanwege haar cultuurhistorische waarden, het meer stedelijke deel vanwege de gewaagde vormgeving van Stad van de Zon en Park van Luna. De kwaliteiten van deze gebieden worden onderkend en benoemen we tot kracht van ruimte en landschap.

4.1 *Wat is de uitdaging?*

Ruimtes worden gecreëerd door mensen om daarbinnen activiteiten te ontplooiën: werken, wonen, recreëren en ontmoeten. De uitdaging is de beperkte ruimten die ons tot beschikking staan op waarde te schatten, wanneer nodig te beschermen en optimaal te benutten.

De uitdagingen zijn behoud en versterking van het oogstrelende cultuurlandschap, het stimuleren van de levendigheid in openbare ruimte en publieke gebouwen in wijken en stadshart, het uitdragen van de mogelijkheden en duurzaamheidwaarden van Stad van De Zon en Park van Luna.

4.2 *Wat willen wij?*

Heerhugowaard vindt zijn oorsprong in de inpoldering. Deze is bepalend voor de landschapsstructuur van de gemeente die op hoofdzaak te verdelen is naar enerzijds de druiplanden en anderzijds een rationele, rechtlijnige verkavelingstructuur met een lintbebouwing. Als gevolg van deze structuur kent Heerhugowaard geen organisch gegroeid stadshart. Met de bouw van winkelcentrum Middenwaard en de culturele as/boulevard Cool kunst en cultuur, bibliotheek, artotheek en stadshal is er in korte tijd een nieuw stadshart gebouwd. De uitdaging is dit harder te laten kloppen en dat kan alleen door te investeren in activiteiten en tijd. Dit vraagt om concentratie van activiteiten in en rondom het stadshart gedurende een lange periode.

Afbeelding 4.1
Actief gebruik van ruimte

Het overdekte Winkelcentrum Middenwaard wordt druk bezocht terwijl de levendigheid op het open Coolplein een stimulans kan gebruiken. Wij willen een meer levendig stadshart. Overdekte, publieke ruimtes als openbare bibliotheek en artotheek zijn kostbaar en dienen optimaal gebruikt te worden. De digitalisering van het boek betekent dat de bibliotheek op de

lange termijn minder ruimte nodig heeft. Het is van belang hier voldoende op te anticiperen door de ontwikkelingen op de voet te volgen. Leestafel en koffiëcorner dragen uitstekend bij aan een levendig beeld in de stadshal. Maar er is meer mogelijk. Onderzocht wordt welke activiteiten meer mogelijk zijn zonder de andere functies te storen.

Wij willen het cultuurhistorisch landschap (Afbeelding 4.2) van Heerhugowaard versterken, behouden en beschermen. De kracht van het cultuurhistorisch landschap wordt versterkt door de uitvoering van een groenstructuurplan dat voortkomt uit de Structuurvisie 2010 – 2020. De cultuurhistorische waarden worden ook in bestemmingsplannen vastgelegd waarmee de beschermingsgraad wordt verhoogd.

Gevolg hiervan is dat burgers en ondernemers meer dan voorheen het belang van het behoud en de schoonheid van het cultuurhistorisch landschap op waarde weten te schatten, zich ermee identificeren en zich actief in zetten voor behoud en overlevering.

Afbeelding 4.2
Historisch cultuurlandschap

Heerhugowaard is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen en te werken. Nieuwe inwoners en bedrijven die er voor kiezen zich hier te vestigen hebben onderzoek gedaan en een bewuste keuze gemaakt. Men heeft al een positief beeld van Heerhugowaard. Deze positieve grondhouding kunnen we voeden door de nieuwkomers diepgaand te informeren over de cultureel-historische achtergronden van Heerhugowaard. Let wel: net als de nieuwkomers dienen wij de oorspronkelijke bewoners te koesteren. Voor inwoners sinds jaar en dag en voor bedrijven kan het interessant zijn een bewustwordingsproces in gang te zetten waarin duidelijk wordt hoe interessant onze lokale geschiedenis is en hoe mooi de gemeente op veel plaatsen is. Dit kan een rol spelen bij Citymarketing. Oorspronkelijke bewoners en nieuwkomers zijn de ambassadeurs van onze gemeente onder voorwaarde dat zij tevreden zijn met het woon-werkklimaat.

Heerhugowaard heeft een recreatief product gerealiseerd dat voor de eigen bevolking maar ook voor inwoners uit de regio interessant is. De bijzondere architectuur van Stad van de Zon en de waterzuiveringstechniek van Park van Luna trekt stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten uit de gehele wereld. Zij vormen een interessante niche in de toeristische markt. Wij willen het architectuur toerisme uitbreiden met de Duitse vakantieganger die traditioneel naar Noord Holland komt. Spanjaarden en Italianen hebben vooral in het laatste decennium de weg naar Noord Holland gevonden als gevolg van een actieve marketingstrategie van Amsterdam Toerisme & Congres Bureau en Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen. Ook hen begroeten we graag in Heerhugowaard.

Goed geoutilleerde en veilige festivalterreinen zijn van essentieel belang voor buitenactiviteiten als festival, kermis en opening cultureel seizoen. Mixtream is een voorbeeld van een succesvolle activiteit in die openbare ruimte, in het Rosarium Park. Door Trial-and-error zullen meer activiteiten zich kunnen bewijzen een bijdrage te leveren aan een sneller kloppend stadshart. Onvermijdelijk is dat er ook geïnvesteerd zal worden in activiteiten die het achteraf niet blijken te halen.

Beeldende kunst kan de vaak eenvormige openbare ruimte doorbreken en discussie oproepen. De aanwezigheid van beeldende kunst in de openbare ruimte heeft een meerwaarde. De uitdaging is nu er minder gebouwd en er ook minder in kunst geïnvesteerd wordt er voor te zorgen dat ook in de toekomst de aanwezige kunst behouden blijft en er regelmatig nieuwe kunst wordt toegevoegd aan de openbare ruimte.

4.3 *Wat gaan we doen?*

We blijven investeren in culturele activiteiten op en rondom het Coolplein, Cool kunst en Cultuur, het plein voor het gemeentehuis, in de Stadshal en in bibliotheek en artotheek. Nu de fundamenteen gelegd zijn is het mogelijk in de breedte te investeren. De opening van het Cultureel seizoen in het najaar van 2012 is hiervan een goed voorbeeld. Dit gebied willen we versterken door met behulp van placemaking de kwaliteit en uitstraling te verbeteren.

De Open Monumentendag in Heerhugowaard, onderdeel van de jaarlijkse landelijke Open Monumentendag, wordt blijvend ingezet als educatief erfgoed programma voor iedereen.

De oprichting van het Erfgoed Platform Heerhugowaard is een samenwerkingsverband van Stichting Den Huygen Dijck (poldermuseum en vrienden van), Stichting Historisch Heerhugowaard, Regionaal Archief, Cultuurcompagnie, Bibliotheek Kennemerwaard en gemeente. Doelstelling is om het lokale erfgoed bekend te maken bij een breed publiek met een gezamenlijke programmering over vele onderwerpen rondom de lokale geschiedenis.

De Stadshal in Gemeentehuis of het-huis-van-de-gemeente wordt een centrale, overdekte ontmoetingsplek van de gemeente Heerhugowaard.

Afbeelding 4.3 Cultuurlandschap

Het internationale cultuurtoerisme naar Heerhugowaard stimuleren we door het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven te stimuleren actief aansluiting te zoeken bij regionale marketing- en promotieactiviteiten.

Nieuwe inwoners ontvangen een informatiepakket waarin ook cultuurhistorische informatie. Ook op de informatieavond voor nieuwe inwoners wordt aandacht gegeven aan de cultuurhistorische waarden van Heerhugowaard. Nieuwe inwoners worden uitgenodigd voor een recreatieve fietstocht onder begeleiding van een gids.

De ontstaansgeschiedenis of achtergronden van het cultuurhistorisch landschap, van de diverse wijken, Stad van de Zon en Park van Luna (Afbeelding 4.3) worden nadrukkelijk gecommuniceerd naar inwoners en potentiële bezoekers. De cultuurhistorische wandel- en fietsroute Van Veenhuizen tot Vinex vervult hierin een belangrijke functie. Wat we willen bereiken is dat inwoners zich meer bewust worden van de schoonheid ervan en meer verantwoordelijkheid willen nemen voor de instandhouding. Daarnaast kan men er identiteit aan ontleen. Dit willen we bereiken door middel van print maar ook door gebruikmaking van blogs, websites en apps. De uitvoering is aan individuen, ondernemers, culturele instellingen en de gemeente faciliteert.

5. De kracht van culturele infrastructuur

Bij infrastructuur in cultuur maken we onderscheid tussen enerzijds gebouwen en anderzijds activiteiten. De nieuwe bibliotheek, de nieuwe artotheek en Cool, het nieuwe centrum voor cultuur en kunst, garanderen een uitstekende basis voor cultuurbeoefening en cultuurbeleving in de komende decennia. De diverse activiteiten in verschillende disciplines die we in de voorbije jaren ontplooid hebben krijgen zo veel als mogelijk een vervolg in de toekomst.

5.1 *Wat is de uitdaging?*

In een gemeente met ruim 52.000 inwoners, die verwacht door te groeien naar circa 60.000 inwoners, mag een inwoner of bezoeker verwachten een cultureel aanbod aan te treffen passend bij de omvang van die gemeente. De nieuw gerealiseerde cultuurgebouwen vormen een aanwinst voor de gemeente en haar inwoners.

De uitdaging is iedereen of zoveel mogelijk inwoners van Heerhugowaard actief of passief aan cultuur te laten deelnemen. Cultuurdeelname helpt in de persoonlijke ontwikkeling naar kansrijke burgers.

De uitdaging is te blijven investeren in burgers, hen in hun eigen culturele loopbaan kennis te laten maken met de diverse aspecten van kunst en cultuur. Zij dienen te ontdekken waar hun interesse en hun talenten liggen. Wanneer die ontdekkingstocht voorbij is en men een bewuste keuze gemaakt heeft voor een bepaalde cultuurvorm mag verwacht worden dat de burger meer gaat bijdragen aan de kosten en de gemeenschap minder.

In de culturele loopbaan van burgers investeert de gemeenschap dus vooral in de oriëntatiefase, vervolgens zal dit worden afgebouwd in de fase van verzelfstandiging. Een voorbeeld: bij de eerste kennismaking met muziek is het aandeel van de gemeenschap groot. Dat aandeel zal over een bepaalde periode afnemen bij het nemen van de instrumentale lessen. De middelen die hierbij vrijkomen worden ingezet bij de start van iemands nieuwe loopbaan. Dit traject is langdurig en dient zorgvuldig met betrokken te worden afgestemd.

Afbeelding 5.1 Cool kunst & cultuur

Voor mensen op jonge leeftijd geldt natuurlijk dat zij weinig tot geen culturele bagage hebben. Juist in deze fase wordt de basis gelegd voor de cultuurkeuzes op latere leeftijd. Het is daarom verantwoord extra aandacht aan jongeren te besteden. Dit doen wij door in het primair onderwijs naast het passieve aanbod van cultuur nu ook een actief en reflectief cultuuraanbod op de vier disciplines (muziek, theater, dans en beeldende kunst) te bieden. Deze verdiepingsslag wordt thans in de vorm van een pilot op 4 basisscholen geboden en is straks overdraagbaar naar elke basisschool.

Volwassenen hebben hun culturele keuzes gemaakt, hebben over het algemeen een inkomen en kunnen dus zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun culturele interesse. Ouderen zijn soms minder mobiel, hebben vaak geen werkring meer en kunnen daardoor in een sociaal isolement terechtkomen. Deelname aan cultuur kan dat voorkomen en zin geven. Wanneer de persoonlijke, financiële situatie een barrière vormt biedt de Huygenpas uitkomst. De Huygenpas is voor inwoners van de gemeente Heerhugowaard met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum (bijstandsnorm). Met deze pas krijgen inwoners korting op bijvoorbeeld sporten, de bibliotheek en theater.

Het aandeel in de cultuurbegroting van de recente nieuwbouw van Cool kunst & cultuur, bibliotheek en artotheek is relatief groot. Dit verplicht ons steeds weer opnieuw te evalueren of de voorzieningen voldoende gebruikt worden, te bezien of er extra ruimte nodig is voor nieuwe activiteiten en/of dat als gevolg van vermindering van bestaande activiteiten minder ruimte nodig is voor die activiteit. De uitdaging is de cultuurgebouwen zo effectief mogelijk in te zetten zodat het rendement optimaal is. De instellingen zijn zich hiervan terdege bewust.

Coolplein, Stadshart en Stadsplein: diverse locaties binnen de gemeente lenen zich voor kleinschalige optredens of zelfs repetities van culturele verenigingen. Deze worden uitgenodigd meer naar buiten te treden. In het Programma Vrije Tijd wordt dit uitgewerkt.

De uitdaging is binnen alle disciplines het inhoudelijke niveau te handhaven of te verbeteren, creatief met elkaar samen te werken, de kosten te drukken en meer eigen inkomsten te genereren.

Afbeelding 5.2 Bibliotheek

5.2 Wat willen wij?

In Heerhugowaard herkennen we binnen de culturele infrastructuur de volgende disciplines: podiumkunsten, popmuziek, media en letteren, beeldende kunst, film, amateurkunst, kunsteducatie en erfgoed.

podiumkunsten, popmuziek, kunsteducatie, beeldende kunst en amateurkunst

Cool kunst & cultuur is als de spin in het web en bemoeit zich actief met tal van kunst- en cultuurvormen. Cool verzorgt de programmering van podiumkunsten in het theater, is verantwoordelijk voor de kunst- en cultuureducatie in basisonderwijs en voortgezet onderwijs, coördineert de culturele activiteiten in Heerhugowaard en speelt een rol van betekenis in de regio.

De netwerkfunctie is van wezenlijk belang en is een versteviging van het culturele klimaat in onze gemeente. We willen dat Cool deze netwerkfunctie versterkt binnen de gemeente. Op verzoek van partners in de regio kan Cool op eigen verantwoordelijkheid zaken doen.

Het festival Mixtream met optredens van amateur- en professionele bands is gratis toegankelijk en heeft haar positie in de gemeenschap verworven. Mixtream biedt inwoners een pop-loopbaan: het begint met kennismaking met de popmuziek, zelf leren musiceren en vervolgens tijdens het festival optreden op het podium. Deze muzikale ontwikkelingsmogelijkheid voor inwoners willen wij behouden.

Het is in 2012 de 12e keer dat het festival heeft plaatsgevonden. Wij willen dat Mixtream ook de komende jaren een publiekstrekker blijft, mensen bij elkaar brengt en levendigheid brengt.

kunsteducatie, beeldende kunst en amateurkunst

De Artotheek Heerhugowaard is ook actief op het gebied van de kunsten en heeft in de eerste plaats de functie van behouden en beheren. Door het op professionele wijze uitlenen van kunst is men automatisch educatief bezig. Soms ook worden er educatieve activiteiten aangeboden. De Kunst- en Atelier route wordt mede door de Artotheek georganiseerd. Wij willen dat de Artotheek zich nadrukkelijk profileert als dé uitlener van kunst en door gaat op de ingeslagen weg naar cultureel ondernemerschap.

media en letteren

Het aandeel digitaal lezen zal de komende jaren verder toenemen. Binnen de bibliotheek vindt een verschuiving plaats van hardcopy naar digitaal. De digitalisering van het boek heeft op de langere termijn gevolgen voor de bibliotheek. De digitalisering van het boek betekent dat de bibliotheek op de lange termijn minder ruimte nodig heeft. Het is van belang hier voldoende op te anticiperen door de ontwikkelingen op de voet gevolgd en samen met Bibliotheek Kennemerwaard hierop tijdig in te spelen.

Leestafel en koffiecorner dragen uitstekend bij aan een levendig beeld in de stadshal. Maar er is meer mogelijk. Onderzocht wordt welke activiteiten meer mogelijk zijn zonder de andere functies te storen.

Het steunpunt van de bibliotheek in De Noord is relatief duur in exploitatie. Geconstateerd is dat er een terugloop van activiteiten bleek in Info (N)oord. Wij willen in het kader van de actualisatie wijkontwikkelingsplan "Kompas op De Noord" (RB 2012105 ISV-bestedingsplan 2012-2013), nader onderzoeken hoe de bewoners van de Noord in hun direct omgeving toegang houden tot de diensten van de Bibliotheek.

Laaggeletterdheid is een groot probleem in Nederland, 1.5 miljoen mensen ofwel 9% van de bevolking kan slechts zeer beperkt lezen of schrijven.

Wat wij willen is dat de omvang en de gevolgen van laaggeletterdheid doordringen bij bevolking en bestuurders. Het onderwijs is de eerstverantwoordelijke om laaggeletterdheid tegen te gaan en terug te dringen. De bibliotheek heeft hierin ook een belangrijke rol.

Wat wij willen is dat de expertise van de bibliotheek die zij inzet in de strijd tegen laaggeletterdheid inzet niet alleen bij de laaggeletterden zelf. Door het werven en opleiden van vrijwilligers kan de bibliotheek haar bereik vergroten en de laaggeletterdheid substantieel terugdringen. De voorziening 'het Makkelijk Lezen Plein' kan hierin een rol spelen.

Afbeelding 5.3
Hoe ga ik om met media?

Mediawijsheid of hoe gebruik ik social media en internet op een verantwoorde wijze? Hoe vind je informatie op internet? De Bibliotheek Kennemerland helpt burgers (Afbeelding 5.2). Door het werven en opleiden van vrijwilligers kan de bibliotheek haar bereik vergroten en zo de mediawijsheid bevorderen. Ook bij het opzetten van digitale netwerken voor burgers is er voor de bibliotheek een rol weggelegd.

De termijn van de tweede stadsdichter loopt volgend jaar af. De stadsdichter wordt benoemd voor een periode van twee jaar. In de praktijk blijkt dat deze periode te kort is. Wij stellen voor de termijn te verlengen met één jaar naar drie jaar.

Beeldende kunst

De regeling om 0,5% van de exploitatie-opzetten van nieuw te bouwen wijken en bedrijventerreinen te reserveren voor kunst in de openbare ruimte blijft voortbestaan. Nu de laatste uitbreidingen van de gemeente vertraagd in zicht zijn, op zijn vroegst in 2017, betekent dit dat er voor beeldende kunst / community art in 2013, 2014, 2015 en 2016 géén budget beschikbaar is. Dat dit een weerslag heeft op kunst in de openbare ruimte is evident.

Wij willen de mogelijkheid onderzoeken om jaarlijks 0,5% van het beheerbudget op te nemen in een reserve voor kunst in de openbare ruimte.

Film

Voor de betere film is er weinig aandacht. De digitalisering van de betere film (genre filmhuis) maakt filmvertoningen goedkoper. In Heerhugowaard beschikken we over accommodaties waarin filmvertoning relatief gemakkelijk lijkt in te voeren. Dit biedt kansen aan een cultureel ondernemer die het aanbod wil ontsluiten voor het publiek. Wij kijken uit naar een cultureel ondernemer die dit oppakt.

Erfgoed

Het gemeentelijk erfgoed mag zich verheugen in de belangstelling en zorg van Stichting Den Huijgen Dijk en Stichting Historisch Heerhugowaard.

De geschiedenis van het cultuurhistorisch erfgoed van Heerhugowaard gaat grotendeels 400 jaar terug maar vooral in de laatste 40 jaar is er veel veranderd. Het historische polderlandschap én de moderne stedenbouw in Stad van de Zon en park van Luna willen we bij inwoners onder de aandacht brengen.

Wij willen het Poldermuseum uitbouwen tot een museum waarin de historische ontstaansgeschiedenis van het polderlandschap maar ook de moderne ontwikkelingen in Stad van de Zon en Park van Luna met als centrale thema duurzaamheid worden uitgelegd en toegelicht. De gedachte is een combinatie te maken tussen de te vernieuwen museumfunctie, de Natuur en Milieu Educatie functie (NME) en horeca. Het poldermuseum zal zich richten op bewoners en bezoekers van Heerhugowaard en omgeving en heeft daarin een recreatieve functie.

Cultuur toerisme

Noord-Holland is een van de belangrijkste toeristische bestemmingen binnen ons land. Zowel in Heerhugowaard als in de directe omgeving zijn er tal van interessante cultuurtoeristische (potentiële) trekpleisters zoals Park van Luna, Stad van de Zon, het polderlandschap van De Noord, de Broekerveiling, de West-Friese omringdijk en de wereldberoemde Kaasmarkt van Alkmaar. Het is aan de toeristisch-recreatieve ondernemers in Heerhugowaard om in samenwerking met de regio het cultuurtoerisme te bevorderen (zie ook hoofdstuk De Kracht van Ondernemers).

5.3 Wat gaan we doen?

podiumkunsten, popmuziek, kunsteducatie, beeldende kunst en amateurkunst

Cool kunst & cultuur zet in op een laagdrempelig, sterk dynamisch en creatief aanbod. De culturele loopbaan waarin iedereen de gelegenheid krijgt kennis te maken met cultuur wordt door Cool uitgewerkt. Cool heeft de coördinerende rol bij cultuureducatie voor het onderwijs en kan dit ook zijn voor de regio. We blijven werken aan kwaliteitsverhoging en ondersteuning van de amateurkunst. We gaan door met het bevorderen van samenwerking, het verbinden van de disciplines podiumkunst, kunsteducatie en amateurkunst. In samenwerking met het bedrijfsleven worden initiatieven tot productontwikkeling genomen. Cool kan naast het bevorderen van de creativiteit bij burgers een rol spelen bij de verbetering van de creativiteit van ondernemers. Cool werkt al aan vermarkting van haar diensten, dit wordt geïntensiveerd.

Wat we gaan doen is activiteiten van individuele burgers, informele verbanden die een meerwaarde hebben voor de gemeenschap stimuleren. Daar waar nodig kunnen informele groepen actief in het segment van educatie, podiumkunsten, pop en film met hun vraag om ondersteuning terecht bij Cool Kunst en Cultuur.

Wij vragen iedereen social media kennis beschikbaar te stellen en die in samenwerking met bibliotheek en/of Cool in te zetten voor kennisvermeerdering bij ouderen én voor de creatie van een lokaal social media platform.

kunsteducatie, beeldende kunst en amateurkunst

De Artotheek Heerhugowaard: core business is de kunstuitleen. Als cultureel ondernemer de samenwerking en versterking zoeken met de bedrijven en andere culturele ondernemers.

Afbeelding 5.4 Expressie in Cool

media en letteren

Bibliotheek Kennemerland

De bibliotheek kan activiteiten van individuele burgers, informele verbanden die een meerwaarde hebben voor de gemeenschap stimuleren. Daar waar nodig kunnen informele groepen actief in het segment Media en Letteren terecht bij de Bibliotheek.

We onderzoeken samen met de bibliotheek:

- op welke langere termijn de digitalisering gevolgen heeft voor de fysieke ruimte van de bibliotheek.
- hoe en in welke vorm de dienstverlening in De Noord geregeld kan worden
- hoe vrijwilligers ingezet kunnen worden bij het terugdringen van laaggeletterdheid
- hoe mediawijsheid voor iedereen bevorderd kan worden
- hoe het Rijksbeleid zich ontwikkelt en wat dat betekent op lokaal niveau.

Wat wij gaan doen is inwoners stimuleren de verhalen van Heerhugowaard te vertellen. Zij kunnen deze optekenen op papier of digitaal waardoor deze bewaard blijven en steeds opnieuw verteld kunnen worden. Een digitaal platform is beschikbaar in de vorm van de website Oneindig Noord-Holland waar iedereen een bijdrage kan leveren.

Lokale omroep

Sinds juli 2011 heeft de gemeente Heerhugowaard een lokale publieke omroep onder de naam Heerhugowaard A Life. Vanaf 1 januari 2012 jaar is de omroep gevestigd in het stadshart aan het stadsplein. Heerhugowaard A Life verzorgt onafhankelijk een gevarieerd programma van cultuur, sport, educatie en informatie gericht op de Heerhugowaardse samenleving.

Gemeentes hebben vanaf 2010 een zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep gebaseerd op de Mediawet 2008 voor het leveren van een lokaal toereikend aanbod. De gemeente Heerhugowaard houdt zich aan deze zorgplicht en heeft subsidie verleend aan Heerhugowaard A Life.

Beeldende kunst

Net als in de periode 2005 – 2012 wordt voor kunst in de openbare buitenruimte 0,5% van de exploitatieopzetten gereserveerd en 1% voor kunst ten behoeve van openbare gebouwen.

Om in de toekomst 'gedateerde' kunst te kunnen vervangen en ook nieuwe kunst te kunnen toevoegen onderzoeken we de mogelijkheid 0,5% van de herinrichtingskosten van bestaande wijken te reserveren voor de vervanging en instandhouding van kunst in de buitenruimte. Hiervoor wordt een continu bestedingsplan opgesteld.

Film

We staan bereidwillig ten opzichte van cultureel ondernemers die de betere filmvertoning als activiteit willen op nemen. Deze ondersteunen we bij het opstellen van een ondernemersplan.

Erfgoed

Het poldermuseum wordt dé plek in Heerhugowaard waar de historie, het heden en de (duurzame) toekomst van de gemeente met elkaar worden verbonden. De locatie is vanwege zijn ligging bij het water en het park interessant voor recreatieve (horeca-) exploitatie. De museale presentatie heeft vernieuwing nodig om toekomst bestendig te zijn. Bovengenoemde ontwikkeling zonder horeca is feitelijk niet van deze tijd.

We kijken uit naar een cultureel ondernemer die het poldermuseum exploitabel maakt.

We onderzoeken de mogelijkheid een aanlegsteiger te realiseren, zo wordt de verbinding met het water tastbaar gemaakt en ontstaat de mogelijkheid om groepen per boot te ontvangen. Ook het versterken van de verbinding met het Park van Luna zal onderzocht worden. Een historisch arrangement aan de regio, bijvoorbeeld een bezoek aan de kaasmarkt en dan per boot naar het Poldermuseum en daarna naar de Broekerveiling, is dan mogelijk.

De molengang naast het poldermuseum is interessant. Hier stonden vroeger drie molens. Onderzocht wordt of de informatie over de molengang tastbaar of aanschouwelijk gemaakt kan worden.

We kijken uit naar een ondernemer die een Bed & Breakfast / Rest Inn in de directe omgeving wil starten.

5.4 *Effectindicatoren*

Het is van belang te weten of het geformuleerde en uitgevoerde beleid uiteindelijk het gewenste effect oplevert. Daarvoor zijn effectindicatoren geformuleerd. In de raadsbegroting 2013 zijn de volgende indicatoren opgenomen:

Educatie op school

Bereik leerlingen primair onderwijs: 100%

Bereik leerlingen voortgezet onderwijs: 1 leerjaar per school

Educatie in de vrije tijd

% percentage jongeren (tot 18 jaar) dat deelneemt aan cultuureducatie.

Professionele kunst

- Het percentage inwoners dat actief en / of passief deelneemt aan het culturele leven in Cool en bibliotheek is 40%, verder geen streefwaarden genoemd.
- Klanttevredenheidonderzoek Cool: cijfer 7,5
- Klanttevredenheidonderzoek Bibliotheek, cijfer 7,5

Amateurkunst

Het percentage inwoners dat actief en / of passief deelneemt aan het culturele leven: 25%

In de wijkmonitor 2011 is opgenomen:

- % inwoners dat naar de bioscoop gaat: 58% vaak en soms
- % inwoners dat naar het theater gaat: 48% vaak en soms
- % inwoners dat naar het museum gaat: 32% vaak en soms
- % inwoners dat naar een popconcert, muziekfestival gaat: 34% vaak en soms
- % inwoners dat een hobby heeft
- % inwoners dat naar café bezoekt voor VT

Verbetering effectindicatoren

In de praktijk blijkt “% inwoners” een goed hanteerbaar en onderling vergelijkbaar meetinstrument te zijn. Bibliotheek en Cool werken met tevredenheidsonderzoeken met waarderingen op een schaal van 1 tot 10. Dit meetinstrument is van belang voor de interne bedrijfsvoering van de culturele instellingen. De effectindicatoren voor het gemeentelijk beleid kunnen echter beter gestroomlijnd worden met de vragen in de wijkmonitor.

De in de wijkmonitor 2011 gebruikte vragen dienen nader bestudeerd en waar nodig aangepast en verbeterd te worden. Bijvoorbeeld: “% *inwoners dat naar het theater gaat*” wordt aangepast naar “% *inwoners dat tenminste één keer per jaar een voorstelling in Heerhugowaard bezoekt*”.

6. Financiële paragraaf

Voor de periode 2013-2016 heeft de gemeente Heerhugowaard de volgende budgetten voor kunst en cultuur beschikbaar:

Structurele budgetten:

Het totale budget is het netto bedrag dat de gemeente besteedt aan cultuur, exclusief kapitaallasten.

Bedragen X € 1.000

	2012	2013	2014	2015	2016
Media en letteren:					
- Bibliotheek Kennemerwaard	1.760	1.723	1.686	1.686	1.686
- Heerhugowaard A Life (lokale publieke omroep)	27	27	27	27	27
Podiumkunsten, kunsteducatie en amateurkunst					
- Cool	1.258	1.258	1.258	1.258	1.258
- Muziek (klassiek, jazz, werelddans)	14	14	14	14	14
- Amateurlustverenigingen en manifestatie	49	49	49	49	49
Popmuziek					
- Popcultureel aanbod	45*	110	110	110	110
- MiXtream	40	65	65	65	65
- Popmania	2	2	2	2	2
Beeldende kunst					
- Beheer en onderhoud kunst in de openbare ruimte	17	17	17	17	17
- Kunstaankopen	5	5	5	5	5
- Kunst - en atelierroute, exposities, kunsteducatie (artotheek)	13	13	13	13	13
Museum					
- Poldermuseum	23	23	23	23	23
Totaal	3.253	3.306	3.269	3.269	3.269

* Zie Raadsbesluit Popnota Raadsbesluit RB 2012-097, 25 september 2012)

Incidentele budgetten:

- Popculturele infrastructuur: eenmalig budget € 20.000 in 2013.
- Cultuureducatie met kwaliteit voor het primair onderwijs, bijdrage Provincie Noord-Holland € 115.428 (voor de periode 2013 – 2016)
- Beeldende kunst:
 - o De Draai, afdrachten in 2018 (€ 144.000), 2020 (€ 92.000), 2022 (€ 61.000), 2025 (€ 52.000), volgens de tot op heden goedgekeurde exploitatieopzetten.
 - o Bedrijventerrein De Vaandel, afdrachten in 2017: € 62.000, volgens de tot op heden goedgekeurde exploitatieopzetten.
 - o Bij investeringen in nieuwe gebouwen zal 1% van de kosten besteed worden aan beeldende kunst.

7. Uit te voeren acties

Hier vindt u een samenvatting van de activiteiten zoals wij die in de komende periode willen doorvoeren. Uitvoering vindt plaats in 2013 en volgende jaren en zal nader worden uitgewerkt in de lijn zoals verwoord in deze nota. Voor alle duidelijkheid: De reguliere activiteiten worden hieronder niet genoemd. Dit zijn de activiteiten waarover met de culturele instellingen meerjarige afspraken zijn gemaakt en de activiteiten waarvoor de nieuwe deelverordening kunst en cultuur is opgesteld.

Per activiteit wordt aangegeven hoe we dit gaan doen, welke rol de gemeente heeft en op welke termijn dit plaatsvindt.

7.1 De kracht van de burger: *Wat gaan we doen?*

- *activiteiten van individuele burgers, informele verbanden die een meerwaarde hebben voor de gemeenschap stimuleren.*
Rol gemeente: regisseren, stimuleren;
Hoe: verbinden;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

- *initiatieven uit de samenleving die leiden tot kleinschalige ontwikkelingen en informele netwerken, verenigingen en actieve vrijwilligers worden gestimuleerd.*
Rol gemeente: stimuleren en signaleren;
Hoe: verbinden;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

- *verenigingen en culturele instellingen bewegen kennisoverdracht (intergenerationeel) te verweven in hun activiteiten aanbod.*
Rol gemeente: regisseren
Hoe: door overleg met grote culturele instellingen en vastlegging in overeenkomsten;
Wanneer: continue;
Middelen: bestaande subsidiebudgetten van de grote instellingen.

- *investeren in de start van de culturele loopbaan van de mensen in Heerhugowaard door het financieel ondersteunen van educatieve programma's in het basis en voortgezet onderwijs.*
Rol gemeente: regisseren en stimuleren
Hoe: door coördinatie van de culturele infrastructuur richting het onderwijs in handen te geven van Cool.
Wanneer: continue;
Middelen: bestaande budgetten, incidentele subsidiegelden.

- *rendement verhogen door vrijwilligers te laten samenwerken met professionals.*
Rol gemeente: aanjagen;
Hoe: in overleg met culturele instellingen;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.

- *de kansen erkennen die diversiteit biedt en initiatieven ondersteunen die verschillende groepen mensen bij elkaar brengt om ervaringen uit te wisselen, van elkaar te leren en samen te ontspannen*
Rol gemeente: signaleren, aanjagen;
Hoe: met gebruikmaking van culturele instellingen en gebouwen;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.

- *de burgers bewustmaken van hun in deze tijd grotere eigen verantwoordelijkheid waar het gaat om hun deelname aan culturele activiteiten. Soms betekent dit een hogere financiële bijdrage, soms gaat het om het samen zoeken naar creatieve oplossingen en soms betreft het meer inzet in tijd.*
Rol gemeente: regisseren, informeren;
Hoe: algemene informatiebijeenkomsten, social media;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

- *inwoners stimuleren de verhalen van Heerhugowaard te vertellen. Zij kunnen deze optekenen op papier of digitaal waardoor deze bewaard blijven en steeds opnieuw verteld kunnen worden.*
Rol gemeente: regisseren, stimuleren;
Hoe: overleg, social media en bijvoorbeeld Oneindig Noord Holland;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

- *stimuleren dat iedereen, inwoners, ondernemers en culturele instellingen, hun kennis op het gebied van social media beschikbaar stellen en die in samenwerking met de bibliotheek inzetten voor kennisvermeerdering bij elkaar én voor de creatie van een lokaal social media*
Rol gemeente: aanjagen, stimuleren;
Hoe: specifieke thematische benadering, met gebruikmaking van social media en print, lokale radio;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, ruimte stadshal met internettafels.

7.2 De kracht van ondernemerschap: Wat gaan we doen?

- *ondernemers en cultureel ondernemers samenbrengen om met hen te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om elkaar te versterken.*
- *We gaan in gesprek met ondernemers over de creatieve ontwikkeling van hun werknemers.*
- *stimuleren van bijeenkomsten in kader Maatschappelijk Betrokken Ondernemen*
Rol gemeente: initiëren en stimuleren;
Hoe: kenniscafé, thema's cultuur en sportsponsoring, heden en verleden (identiteit), creative industry;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

- *kennis op het gebied van ontwikkeling van creativiteit gaan we ruimer inzetten.*
Rol gemeente: aanjagen;
Hoe: met inzet van culturele instellingen;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.
- *Door middel van citymarketing willen we de positie van Heerhugowaard versterken waar het gaat om het aantrekken en vasthouden van bedrijven, bewoners en bezoekers.*
Rol gemeente: verbinden van partijen, aanjagen;
Hoe: met inzet van Bedrijfskring, Middenstands- en Horeca vereniging;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.

7.3 De kracht van de ruimte: Wat gaan we doen?

- *Gemeente, burgers en bedrijfsleven blijven investeren in culturele activiteiten op en rondom het Coolplein, Cool kunst en Cultuur, het plein voor het gemeentehuis, in de Stadshal en in bibliotheek en artotheek*
Rol gemeente: verbinden van partijen, aanjagen, regisseren;
Hoe: faciliteren van activiteiten en evenementen;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.
- *De ontstaansgeschiedenis of achtergronden van het cultuurhistorisch landschap, van de diverse wijken, Stad van de Zon en Park van Luna nadrukkelijk communiceren naar inwoners en potentiële bezoekers.*
Rol gemeente: aanjagen;
Hoe: met inzet van Stadsnieuws, gemeentelijke website, Oneindig Noord-Holland;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.
- *een Erfgoed Platform Heerhugowaard oprichten met als doelstelling om het lokale erfgoed bekend te maken bij een breed publiek met een gezamenlijke programmering over vele onderwerpen rondom de lokale geschiedenis.*
Rol gemeente: regisseren;
Hoe: oprichting Erfgoed Platform Heerhugowaard, organisatie van open monumentendag en andere activiteiten met inzet van social media;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.
- *het internationale cultuurtoerisme naar Heerhugowaard stimuleren door het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven te stimuleren actief aansluiting te zoeken bij regionale marketing- en promotieactiviteiten.*
Rol gemeente: aanjagen, stimuleren;
Hoe: aansluiting zoeken bij regionale en/of provinciale promotie;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.

- *We kijken uit naar een ondernemer die een Bed & Breakfast / Rest Inn in de directe omgeving wil starten.*
Rol gemeente: regisseren, informeren;
Hoe: verbinden;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

7.4 De kracht van infrastructuur: *Wat gaan we doen?*

podiumkunsten, popmuziek, kunsteducatie, beeldende kunst en amateurkunst

- *We blijven werken aan kwaliteitsverhoging en ondersteuning van de amateurkunst.*
Rol gemeente: aanjagen, stimuleren;
Hoe: uitwisseling, kennisvermeerdering culturele instellingen;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.
- *We gaan door met het bevorderen van samenwerking, het verbinden van de disciplines podiumkunst, kunsteducatie en amateurkunst.*
Rol gemeente: aanjagen, stimuleren;
Hoe: verbinden van partijen;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.
- *In samenwerking met het bedrijfsleven worden initiatieven tot productontwikkeling genomen*
Rol gemeente: aanjagen, stimuleren;
Hoe: overleg met culturele instellingen;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.
- *Cool kan naast het bevorderen van de creativiteit bij burgers een rol spelen bij de verbetering van de creativiteit van ondernemers*
Rol gemeente: aanjagen, stimuleren;
Hoe: verbinden van Cool met bedrijfsleven;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente.
- *activiteiten van individuele burgers, informele verbanden die een meerwaarde hebben voor de gemeenschap stimuleren.*
Rol gemeente: regisseren, informeren;
Hoe: verbinden;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

media en letteren:

- *inwoners stimuleren de verhalen van Heerhugowaard te vertellen.*
Rol gemeente: regisseren, informeren;
Hoe: verbinden;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

- *inwoners en organisaties stimuleren het gratis beschikbare digitale platform Oneindig Noord-Holland van content te voorzien.*
Rol gemeente: regisseren, informeren;
Hoe: verbinden;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie

- *informele groepen actief in het segment Media en Letteren stimuleren de bibliotheek te gebruiken.*
Rol gemeente: regisseren, informeren;
Hoe: verbinden;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente, communicatie

- *We onderzoeken samen met de bibliotheek:*
 - *op welke termijn deze minder vloeroppervlakte nodig heeft als gevolg van de digitalisering van het boek,*
 - *hoe we de vrijkomende ruimte kunnen benutten,*
 - *hoe en in welke vorm de dienstverlening in De Noord geregeld kan worden,*
 - *hoe vrijwilligers ingezet kunnen worden bij het terugdringen van laaggeletterdheid,*
 - *hoe mediawijsheid voor iedereen bevorderd kan worden.**Rol gemeente: regisseren, informeren;*
Hoe: overleg;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente

Beeldende kunst

- *Net als in de periode 2005 – 2012 wordt voor kunst in de openbare buitenruimte 0,5% van de exploitatieopzetten gereserveerd en 1% voor kunst ten behoeve van openbare gebouwen.*
Rol gemeente: organiseren, regisseren, informeren;
Hoe: voortzetting van bestaand beleid;
Wanneer: continue;
Middelen: personele inzet gemeente en bestemmingsreserve

- *Voor bestaande beheerbudgetten wordt een bestedingsplan opgesteld.*
Rol gemeente: organiseren;
Hoe: voortzetting van bestaand beleid;
Wanneer: 2013;
Middelen: personele inzet gemeente en bestaand budget.

- *Om in de toekomst ‘gedateerde’ kunst te kunnen vervangen en ook nieuwe kunst te kunnen toevoegen wordt onderzocht of het mogelijk is 0,5% van de herinrichtingskosten van bestaande wijken te reserveren voor de vervanging en instandhouding van kunst in de buitenruimte.*
Rol gemeente: organiseren, informeren;
Hoe: intern op basis van bestedingsplan;
Wanneer: 2013;
Middelen: personele inzet gemeente.

Erfgoed

We kijken uit naar een cultureel ondernemer die het poldermuseum exploitabel maakt.

Rol gemeente: regisseren, informeren;

Hoe: verbinden;

Wanneer: continue tot resultaat;

Middelen: personele inzet gemeente, communicatie.

We onderzoeken de mogelijkheden voor de realisatie van een aanlegsteiger bij het poldermuseum, zo wordt de verbinding met het water tastbaar gemaakt.

Rol gemeente: organiseren, regisseren, informeren;

Hoe: verbinden, partners vinden;

Wanneer: continue tot resultaat;

Middelen: personele inzet gemeente, communicatie

- *We onderzoeken hoe we informatie over de molengang tastbaar of aanschouwelijk kunnen maken.*

Rol gemeente: regisseren, informeren;

Hoe: verbinden;

Wanneer: continue tot resultaat;

Middelen: personele inzet gemeente, communicatie

7.5 Effectindicatoren

- *We onderzoeken hoe we de vraagstelling in de wijkmonitor zodanig kunnen aanpassen dat de resultaten van de monitor meer en beter inzicht geven in de effecten van het gevoerde cultuurbeleid.*

Rol gemeente: onderzoeken;

Hoe: intern overleg, vraagstelling omtrent vrijetijdsgedrag meenemen;

Wanneer: 2013 tot resultaat;

Middelen: personele inzet gemeente.

Bijlagen:

1. Evaluatie Cultuur 2005 – 2012: Kansen voor Cultuur: De Tussenstand
2. Brief uitnodiging seminar
3. Lijst van deelnemers seminar
4. Powerpoint presentatie seminar
5. Kengetallen cultuur Heerhugowaard

Cultuur 2005-2012: Kansen voor cultuur: De tussenstand.

Evaluatie Cultuurbeleid Heerhugowaard 2005 – 2012

Inhoud

	pagina
1. Inleiding	2
2. Evaluatie uitgangspunten	2
2.1 Welzijn, sociale cohesie en creativiteit	
2.2 Actieve benadering	
2.3 Rollen van de gemeente	
2.4 Samen met anderen verhoogt de effectiviteit	
2.5 Beperkte financiële ruimte dwingt tot pragmatische invulling	
3. Evaluatie activiteiten	
3.1 Leren	5
3.1.1 Kunsteducatie en onderwijs	
3.1.2 Kunsteducatie in de vrije tijd	
3.2 Beleven	7
3.2.1 Podiumkunsten	
3.2.2 Popmuziek	
3.2.3 Media en letteren	
3.2.4 Cultureel erfgoed	
3.2.5 Amateurkunst	
3.2.6 Beeldende kunst en bouwkunst	
3.2.7 Film en filmtheater	
3.3 Beheren en behouden	13
3.3.1 Beeldende kunst	
3.3.2 Cultureel erfgoed	
4. Nieuwe ontwikkelingen	15
4.1 Nieuw cultureel ondernemerschap	
5. Conclusie	15

September 2012

1. Inleiding

De Nota Kansen voor Cultuur 2005 – 2008 geeft inzicht in dat wat de gemeente Heerhugowaard op het gebied van kunst en cultuur wilde bereiken in de betreffende periode. Weliswaar was de nota geschreven voor de periode tot en met het jaar 2008, de uitgangspunten zijn ook in de periode daarna geldig gebleken. In de periode 2009 – 2012 is veel tijd en energie gestoken in de uitvoering, in de realisatie van nieuwe organisatorische verbanden en het realiseren van fysieke gebouwen als bibliotheek, artotheek en Cool: het centrum voor kunst en cultuur.

De uitgangspunten van de nota Kansen voor Cultuur worden in hoofdstuk 2 geëvalueerd. In hoofdstuk 3 blikken we terug op de gerealiseerde activiteiten. In hoofdstuk 4 gaan we kort in op de ontwikkelingen in de wereld en in Heerhugowaard in de voorbije periode. Tot slot, hoofdstuk 5 met de conclusies.

2. Evaluatie uitgangspunten

De uitdaging waar de gemeente zich voor stelde is dat iedereen (!) in de gelegenheid is om actief en/of passief deel te nemen aan kunst- en cultuuractiviteiten. De achterliggende redenen hiervoor zijn welzijn, sociale cohesie en creativiteit. De gemeente kiest voor een actieve benadering die tot uiting komt in de 'werkwoorden' leren, beleven en behouden. De gemeente heeft hierin verschillende rollen, zij draagt zorg voor de basisvoorzieningen en is aanjager, regisseur en partner. De beperkte financiële ruimte dwingt tot een pragmatische invulling en in dat kader kan samenwerking de effectiviteit verhogen.

2.1 Welzijn, sociale cohesie en creativiteit

“Cultuur is medebepalend voor het welzijn van mensen en draagt bij aan de sociale cohesie in de gemeente”.

Wij onderkennen de waardevolle betekenis van cultuur. Cultuur biedt kansen en draagt bij aan de sociale en emotionele vorming en kennis van het individu. Culturele bagage verbreedt het denkkader en de keuzemogelijkheden en prikkelt de ontwikkeling van talenten. Kunst en cultuur hebben een functie in het eigen maken van algemeen aanvaarde waarden en normen in het menselijk verkeer.

In het algemeen gesproken biedt cultuur kansen voor het welzijn van mensen, waarbij de sociale functie onmiskenbaar is: mensen hebben plezier, ontmoeten elkaar, delen en bespreken ervaringen. Cultuur geeft een impuls aan de economie, met name voor de horeca en de winkels in het stadshart. Kortom cultuur biedt ruimte voor plezier, verbindt en geeft identiteit.”

“Geen aandacht voor cultuur doodt de sociale binding en de creativiteit onder de inwoners van Heerhugowaard”.

Wij zullen onder het motto “stad van kansen” werken aan een cultuuraanbod dat de inwoners een gevoel van eigenheid kan geven en de sociale cohesie kan versterken. De vier kansen die wij in ons cultuurbeleid onderscheiden en willen stimuleren zijn:

- 1. de ontplooiing van de jeugd;*
- 2. de vernieuwing en versterking van het cultuuraanbod door de verbinding van alle disciplines in het nieuwe centrum van kunst en cultuur;*

3. *de wisselwerking tussen professionele instellingen en de amateurkunst;*
4. *de sociale cohesie*

Ook in 2012 zijn de in 2005 geformuleerde uitgangspunten nog algemeen geldend. De mondialisering en de uitwisseling van informatie versterken het belang van een goed ontwikkelde lokale cultuur. Deze vormt een tegenhanger van de Europese of mondiale cultuur. Het economische belang van cultuur voor de gemeente is opgenomen als uitgangspunt, maar vraag is in hoeverre men zich expliciet realiseert dat cultuur en cultuurtoerisme een impuls geven aan de economie, voor de horeca en de winkels in het stadshart én voor het vestigingsklimaat voor nieuwe inwoners en bedrijven.

2.2 Actieve benadering

In de Nota Kansen voor Cultuur 2005 – 2008 zijn drie werkwoorden benoemd die als pijlers van het cultuurbeleid gehanteerd worden. De werkwoorden onderschrijven de dynamiek en creativiteit van cultuur:

- I leren; het kennis nemen van of eigen maken van een of meerdere disciplines*
- II beleven; het voelen, meemaken en ondergaan van cultuur*
- III beheren en behouden, om ook toekomstige generaties te laten genieten van ons erfgoed is het van belang het te beheren en te behouden.*

2.3 Rollen van de gemeente

In de Nota Kansen voor Cultuur 2005 – 2008 wordt gesteld:

‘Met het cultuurbeleid bevorderen wij dat iedereen – ongeacht zijn sociale afkomst - in de gelegenheid is om naar keuze actief en/of passief deel te nemen aan kunst- en cultuuractiviteiten.’

Iedereen is in de gelegenheid deel te nemen. In de praktijk betekende dit dat cultuurbeleving en deelname in algemene zin gestimuleerd worden door de inhoudelijke en financiële ondersteuning van culturele instellingen. Inwoners die met een minimuminkomen minder of niet kunnen deelnemen worden ondersteund. Een voorbeeld is de beschikbaarheid van de Huygenpas die met korting toegang geeft tot culturele instellingen en het aanbod.

‘Om de doelstellingen van spreiding en participatie te realiseren, draagt de gemeente zorg voor voldoende (basis)voorzieningen en zorgt ervoor dat het aanbod voor iedereen toegankelijk en betaalbaar is.’

In de voorbije periode is er fors geïnvesteerd in moderne gebouwen. In het stadshart is een moderne bibliotheek met artotheek verzezen en een centrum voor kunst en cultuur, ruimtes voor kunsteducatie (muziek, dans, theater en beeldende vorming) en de amateurkunst. In de wijken zijn er culturele activiteiten aangeboden die buurtbewoners aangezet hebben tot participatie.

‘De gemeente wil de vrijheid van cultuurparticipatie waarborgen door de juiste condities te scheppen.’

Alle elementen samen zorgen ervoor dat de vrijheid van cultuurparticipatie gewaarborgd is.

'Naast de voorwaarde scheppende rol vervult de gemeente ook rollen als: aanjager (stimuleren, inspireren en aanmoedigen), regisseur (coördineren en netwerken) en partner (samenwerking stimuleren).'

De gemeente Heerhugowaard was partij in de totstandkoming van de nieuwe organisatie Cool en Bibliotheek Kennemerwaard. De gemeente was partij in netwerken, zoals cultuureducatie primair onderwijs, Jeugd en Cultuur (gericht op 12+). Het doel van deze netwerken is de samenwerking tussen (culturele) instellingen, onderwijs en jeugd te versterken. Vraag en aanbod zijn dan meer op elkaar afgestemd. Er ontstaan meer (vernieuwende) activiteiten. Met het sinds 2012 opgerichte Erfgoed Platform wil de gemeente met gezamenlijke activiteiten cultureel erfgoed meer onder de aandacht van de inwoners van Heerhugowaard brengen.

2.4 Samen met anderen verhoogt de effectiviteit

'Wij zien het als onze taak om de uitvoering met zoveel mogelijke partijen vanuit dezelfde strategische uitgangspunten te realiseren, waardoor het mogelijk wordt de effectiviteit van het beleid te verhogen.'

In de afgelopen periode is geïnvesteerd in de voorwaarden om tot goede samenwerking te komen tussen culturele instellingen met als doel een kwalitatief hogere output.

Stichting Cool kunst en cultuur is gerealiseerd. De nieuwe stichting komt voort uit een fusie van drie organisaties: Cultureel Centrum De Schakel, Muziekschool Dijk en Waard en Artiance afdeling Heerhugowaard. Hiermee zijn dwarsverbanden gelegd tussen de verschillende kunst disciplines, amateur kunst en podiumkunsten. De nieuwe organisatie is met ingang van 1 juli 2008 operationeel. Gevolg hiervan is dat de kwaliteit van het aanbod naar een hoger niveau is getild.

De Bibliotheek is per 1 januari 2010 een fusie aangegaan met de bibliotheken van Alkmaar en van Castricum met als uitkomst de Bibliotheek Kennemerwaard. Vanaf 1 januari 2012 is ook de bibliotheek van de gemeente Bergen opgenomen in Bibliotheek Kennemerwaard.

Grote culturele evenementen worden vaak in gezamenlijkheid georganiseerd. Een voorbeeld is de kunst en atelier route die om het jaar wordt gehouden.

2.5 Beperkte financiële ruimte dwingt tot pragmatische invulling

'Gegeven de beperkte financiële middelen, is het noodzakelijk de creatieve, financiële en ondernemende krachten van overheden, organisaties en het bedrijfsleven te bundelen.'

Samenwerking tussen organisaties is gerealiseerd, de regisserende rol van de gemeente is nadrukkelijk aanwezig geweest. De rol van het bedrijfsleven verdient meer aandacht.

3 Evaluatie activiteiten

De kansen op het gebied van ontwikkeling van het culturele aanbod liggen bij:

1. *de ontplooiing van de jeugd;*
2. *de vernieuwing en versterking van het cultuuraanbod door de verbinding van alle disciplines in het nieuwe centrum van kunst en cultuur;*
3. *de wisselwerking tussen professionele instellingen en de amateurkunst;*
4. *de sociale cohesie*

Het cultuurbeleid van de gemeente Heerhugowaard is gebouwd op de drie pijlers: *leren beleven, beheren en behouden*. Deze worden achtereenvolgens geëvalueerd in de paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3. De pijlers zijn leidend in de evaluatie van de diverse activiteiten die in de Cultuurnota 2005 – 2008 zijn opgesteld. Opgemerkt wordt dat wanneer een instelling bijvoorbeeld ingedeeld is onder het thema *leren* dat niet per se betekent dat die instelling niet doet aan *beleven* of *beheren*.

3.1 Leren

Leren: een doorlopende leerlijn op alle scholen in het basis- en voortgezet onderwijs. De gemeente is stimulerend, aanvullend op de regierol van de steunpuntorganisaties: gericht op samenwerking tussen het onderwijs en de culturele instellingen.

3.1.1 Kunsteducatie en onderwijs

Basisonderwijs:

In de periode 2005 - 2010 is het kunstaanbod voor het primair onderwijs centraal verzorgd door De Schakel en vanaf 2008 door Cool kunst en cultuur. Alle basisscholen in Heerhugowaard hebben een interne cultuurcoördinator (ICC'er) aangesteld, die ervoor zorgt dat activiteiten op het gebied van kunst en cultuur een vaste plek krijgen op school.

De programma's van de bibliotheek zijn gericht op plezier in lezen en kennismaken met jeugdliteratuur en van de artotheek op de discipline "beeldend". De instellingen, Cool, bibliotheek en artotheek bieden een gebundeld jaarprogramma aan de scholen aan. Leerlingen maken in hun schoolloopbaan kennis met de disciplines dans, muziek, theater, literatuur, beeldend en audiovisueel. *leskisten*

Voor het primair onderwijs zijn met behulp van subsidie van de Provincie drie educatieve leskisten ontwikkeld. Eén op het gebied van erfgoed, een voor beeldende kunst en een voor architectuur. Deze hebben respectievelijk de volgende titels gekregen: '3 meter onder zee', 'kunst op straat' en 'kijk eens om je heen'.

Voortgezet onderwijs:

Rondje cultuur

Leerlingen maken hierin op actieve en passieve wijze kennis met verschillende kunstdisciplines. Vanaf 2012 heeft Cool deze rol op zich genomen. Dit biedt kansen om de programma's voor het primaire en voortgezet onderwijs meer op elkaar af te stemmen en te zorgen voor een doorlopende leerlijn: van ervaring naar verdieping.

Cultuurnetwerk

Tot eind 2010 coördineerde het Steunpunt Kunstzinnige Vorming Noord-Kennemerland (SKV) het cultuurnetwerk van scholen voor het primaire, voortgezet onderwijs en de culturele instellingen. De provincie heeft deze steunfunctie opgeheven. Daarom heeft de gemeente Cool gevraagd om vanaf 2011 het netwerk voor het primair onderwijs en vanaf 2012 voor het voortgezet onderwijs te organiseren. Bibliotheek, artotheek en gemeente participeren in het netwerk.

Cool verkent samen met Artiance in de vorm van pilots of zij de overige gemeenten in de regio ook kunnen bedienen.

Combinatiefunctionaris

De programmeur jeugd/educatief medewerker van Cool is vanaf september 2010 als combinatiefunctionaris de schakel tussen onderwijs en cultuur. Zij versterkt de samenwerking en binding tussen cultuur en onderwijs. Zij zorgt voor de aansluiting en afstemming met het aanbod in school en buiten school en staat borg voor de kwaliteit van het aanbod. Vanaf augustus 2011 zijn twee combinatiefunctionarissen (totaal 1 fte) in dienst van de bibliotheek en werkzaam op de brede scholen om het spelen met taal te stimuleren en kinderen leren omgaan met nieuwe media (maak je eigen blog). Plezier in lezen is belangrijk. Verder speelt de bibliotheek een belangrijke rol in leesbevordering en mediawijsheid van de jeugd.

3.1.2 Kunsteducatie in de vrije tijd

Het cursusaanbod op het gebied van muziek, beeldende kunst, theater & musical is vernieuwd en verbreed. De kwaliteit is hoogwaardig. De ambitie om een aanbod in wijken en brede scholen te realiseren is waargemaakt met een kunstaanbod op de naschoolse opvang en community-art projecten. Kunstenaars betrekken bewoners actief bij hun werk. Voorbeelden zijn: filmproject Planetenwijk 10. Kinderen van een basisschool in de Planetenwijk hebben bewoners van de straten in de wijk op de nummers 10 geïnterviewd en gefilmd. Zij werden begeleid door professionele filmmakers en journalisten. Dit geeft een beeld van de bewoners van deze wijk. En project Skroiverswoik:

Schrijverswijk, Skroiverswoik, een wijk met vele verhalen. Een poëzie en muziekproject, waaraan leerlingen van de basisschool en inwoners van de wijk hebben deelgenomen. Door de koppeling van poëzie met muziek ontstonden verrassende blijvende resultaten.

3.2 Beleven

Beleven: Mogelijkheid tot actieve en passieve deelname aan het culturele leven in Heerhugowaard.

'De dynamiek vanuit het stadshart organiseren en het cultureel ondernemerschap stimuleren. Zichtbaar maken van heden en verleden, kunst en cultureel erfgoed, mens en omgeving. Door middel van een 'denktank' krachten te bundelen van sleutelfiguren, aanbieders en financiers zien wij kansen het culturele leven te verbeteren. Verbindingen leggen met herkenbare thema's en daarvoor conferenties organiseren.'

Voorwaarden voor actieve en passieve deelname in cultuurbeleving zijn passende voorzieningen en goed functionerende organisaties. In de voorbije jaren is daar veel in geïnvesteerd. Het fundament is gelegd. De culturele cluster in het stadshart (artotheek, bibliotheek en Cool) kan hierop verder bouwen en zorgen voor de nodige dynamiek in het stadshart met uitstraling naar de hele gemeente. De gezamenlijke publiciteit (website, eigen uitkrant et cetera) blijft nog een punt van aandacht.

3.2.1 Podiumkunsten

een nieuw theater

Cool kunst en cultuur: Een nieuw theater naar het ontwerp van Soeters Van Eldonk architecten is verrezen in het stadshart. Het gebouw heeft allure. De architect heeft het verleden van Heerhugowaard uitvergroot weergegeven in het gebouw met de aren aan de voorzijde en de theaterzaal in de kleur en vorm van een rode kool (de naam Cool verwijst daarna). Het gebouw bestaat uit een centrale hal die toegang geeft tot een theaterzaal met 500 stoelen, repetitieruimtes voor ballet, theater en muziek, een atelier, ruimtes voor muzikeducatie en een foyer annex grand-café.

breder theater aanbod

In het theater is er aanbod van professioneel theater, cabaret, toneel, muziek, jeugd en familie uitvoeringen. Klinkende namen treden er op: Paul de Leeuw en Jon van Eert. Ook amateurs worden geprogrammeerd. Zo is er in 2012 het “Coolpleinfestival: Podium van de stad” als opening van het culturele seizoen, een combinatie van amateurkunst en professionele kunst. Het aanbod op het gebied van podiumkunsten is als gevolg van de nieuwbouw aanzienlijk uitgebreid en meer gevarieerd dan in het verleden. Door de mix van amateurkunst en professionele kunst wordt de amateurkunst versterkt en verbeterd. De wisselwerking tussen professionele instellingen en amateurkunst krijgt hier gestalte.

Café Cool is de foyer en tevens theatercafé waar men kan eten en drinken. Er worden arrangementen aangeboden in samenhang met het theater. Er vinden optredens plaats van amateur (pop) bands, sing en songwriters en jamsessies. De diverse educatieve projecten of cursussen die Stichting Cool realiseert, vinden hier plaats.

In Stichting Cool kunst en cultuur is fors geïnvesteerd. Ondanks alle zorg en aandacht kreeg men al vanaf het begin maken met onvoorziene aanloopkosten. De gemeente heeft er vervolgens in overleg met Stichting Cool voor gezorgd dat de problemen werden weggenomen (raadsbesluiten van 23 november 2010 en 20 december 2011).

Om meer levendigheid op het Coolplein te stimuleren is Stichting Evenementen Coolplein opgericht. Ondernemers aan en nabij het Coolplein organiseren (culturele) activiteiten om meer publiek op het plein en boulevard te trekken.

3.2.2 Popmuziek

Op het gebied van jeugd en cultuur zijn nieuwe initiatieven ontstaan als de popschool, de kunstbende in Kompleks en de popprogrammering van Stichting Luna in de Waerdse Tempel.

De Waerdse Tempel

De particuliere poptempel “De Waerdse Tempel” heeft haar deuren per 1-12-2012 gesloten. Het is bedrijfseconomisch niet haalbaar gebleken om een podium van deze omvang voor deze doelgroep tot een commercieel succes te maken. De gemeente heeft samen met Alkmaar onderzocht of er alternatieve mogelijkheden waren die een doorstart mogelijk zouden maken. Dit bleek niet haalbaar.

Popprogrammering

Het sluiten van De Waerdse Tempel betekende tegelijkertijd ook het einde van de door de gemeente gesubsidieerde Stichting Luna, die in De Waerdse Tempel de popprogrammering verzorgde.

In de door de raad van september 2012 vastgestelde nota popbeleid is bepaald wat het aanbod op het gebied van popmuziek zou moeten zijn. Op basis daarvan wordt het aanbod verspreid en zijn de middelen voor de popprogrammering herverdeeld. Dit is gebeurd in samenwerking met professionele organisaties als Cool kunst en cultuur, jongerencentrum Kompleks, Mixtream en de jongerenraad. Ook hier weer aandacht voor de wisselwerking tussen amateurbands en professionele bands door een mix van optredens te bieden. Heerhugowaard heeft een goede basispopinfrastructuur met ruimte voor talentontwikkeling. Juist door die samenwerking blijft sprake van een prettig popcultureel klimaat in Heerhugowaard.

Mixtream popfestival

Mixtream is een pareltje van het Heerhugowaardse popculturele aanbod. Het gratis toegankelijke festival Mixtream met amateur- en professionele bands, in 2012 voor de 12^e keer, is nog steeds een succesvolle formule. In de door de raad van september 2012 vastgestelde nota popbeleid is voor Mixtream voor de jaren 2013 en verder extra budget opgenomen om de wegvallende subsidie van de provincie te compenseren.

3.2.3 Media en letteren

De gemeente heeft ervoor gezorgd dat er samenwerkingsverbanden ontstaan voor het beter afstemmen van activiteiten en het ontwikkelen van een gezamenlijk nieuw aanbod voor jong en oud.

bibliotheek

Met de realisatie van de nieuwe bibliotheek eind 2007 is er een belangrijke voorziening aan het stadshart toegevoegd. De bibliotheek en de aanbouw van het gemeentehuis is een ontwerp van Van Heeswijk architecten. Door gebruik te maken van het materiaal glas heeft de architect de transparantie en openheid van zowel gemeentehuis als bibliotheek willen benadrukken. Het is een modern ingerichte bibliotheek, dat uitnodigt tot (lang) verblijf om te ontdekken, studeren en te

worden geïnspireerd. De openingstijden zijn flink verruimd. Dit biedt de bewoners de gelegenheid om op elk moment te kunnen komen. De jeugdbibliotheek onder de naam 100 talenten is een compleet nieuw concept voor de jeugdbibliotheek van de toekomst en is mede vormgegeven door kinderen. Het is een bibliotheek die uitgaat van een eigentijdse manier van omgaan met informatie en verbeelding. Het verleidt de jeugd tot deelname aan activiteiten in de bibliotheek. De jeugdbibliotheek van Heerhugowaard was één van de eerste bibliotheken in Nederland die volgens dit concept is ingericht en werkt. De zojuist geopende Chillzone (digitale zone) zorgt ervoor dat de bibliotheek ook voor de jeugd in de leeftijd van 12+ aantrekkelijk blijft. In juni 2007 is Info(N)oord het advies en informatiecentrum in de bibliotheek in De Noord geopend. Dit is voortgekomen vanuit het idee om voorzieningen in plattelandskernen op peil te houden. De opening van Info(N)Oord betekende tevens een verruiming van de openingstijden. Nu blijkt dat bewoners geen belang hebben bij het advies en informatiepunt, omdat vrijwel alle informatie digitaal verkrijgbaar is. Wel wordt de bibliotheek De Noord door haar bewoners goed gebruikt. Het is (nu nog) een belangrijke informele ontmoetingsplek voor de bewoners van De Noord en omgeving.

De bibliotheek staat voor vrije toegankelijkheid van informatie in de meest brede zin van het woord. Vanaf de totstandkoming van Bibliotheek Kennemerwaard hebben de inwoners van Heerhugowaard de beschikking over een enorme collectie.

Bibliotheek Kennemerwaard staat voor de uitdaging om bezoekers binnen te halen en te houden in een tijdperk waarin het digitaal lezen steeds meer toeneemt.

Stadsdichter sinds 2008

Een stadsdichter kan veranderingen met gedichten duiden en hiermee een poëtische bijdrage leveren aan de zich steeds ontwikkelende identiteit van de stad Heerhugowaard. Om die reden is sinds vorig jaar alweer de tweede stadsdichter aangesteld. In bijna elk uitgebracht stadsnieuws staat een gedicht dat betrekking heeft op een gebeurtenis, evenement of anderszins. De huidige stadsdichter, heeft met haar poëzie internationale prijzen gewonnen. De vorige stadsdichter maakte door zijn flamboyante uitstraling, theater van zijn optredens. Bij de invoering van het fenomeen stadsdichter is ook een junior stadsdichter benoemd voortgekomen uit het project Kleppen dicht.

Publieke lokale omroep

Sinds juli 2011 heeft de gemeente Heerhugowaard een lokale publieke omroep onder de naam Heerhugowaard A Life. Vanaf 1 januari 2012 jaar is de omroep gevestigd in het stadshart aan het stadsplein. Heerhugowaard A Life verzorgt een gevarieerd programma (cultuur, sport, educatie en informatie) gericht op de Heerhugowaardse samenleving.

Gemeentes hebben vanaf 2010 een zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep gebaseerd op de Mediawet 2008 voor het leveren van een lokaal toereikend aanbod. De gemeente Heerhugowaard houdt zich aan deze zorgplicht en heeft voor de periode 2011-2014 subsidie verleend aan Heerhugowaard A Life (de verordening schrijft maximaal 4 jaar voor).

3.2.4 Cultureel erfgoed

fietsroute

Een van de actiepunten uit de cultuurnota is het zichtbaar maken van het verleden en heden, kunst en cultureel erfgoed, mens en omgeving. De publicatie van het fietsboekje 'Van Veenhuizen tot Vinex' in 2006 is een activiteit, die uit dit actiepunt is ontstaan. De routes met de thema's erfgoed, beeldende kunst en architectuur dragen bij aan de identiteitsvorming van de (nieuwe) inwoners van Heerhugowaard. Inwoners kunnen op een recreatieve manier kennis nemen van monumenten, de oude polder, kunst geïntegreerd in het landschap, Park van Luna, stedenbouw en groen.

Dit is de eerste uitgebrachte route. Inmiddels zijn verschillende fietsroutes en wandelroutes uitgebracht, die het erfgoed (monumenten en ook architectuur) onder de aandacht brengen van de inwoners van Heerhugowaard. De uitdaging is om de routes meer bekend te maken bij het publiek.

Westfriese Omringdijk

Ook de Provincie zet in op cultureel erfgoed. De West-Friese Omringdijk is een van de samenwerkingsprojecten waarin ook Heerhugowaard participeert. Dit is een van de parels van Heerhugowaard waar we trots op zijn. Ook vanuit het oogpunt van recreatie en toerisme liggen hier kansen. Ook activiteiten als geo cache en de Karavaan dragen bij aan de herkenbaarheid en het kunnen vinden van de West-Friese Omringdijk.

educatieve leskist

Voor het primair onderwijs is een educatieve leskist ontwikkeld op het gebied van erfgoed met de naam '3 meter onder zee'. Hiermee wordt de geschiedenis van de polder Heerhugowaard: de drooglegging, stolpboerderijen, lintbebouwing aan de Middenweg en de ligging 2,60 meter onder zee, op een aantrekkelijke wijze duidelijk gemaakt. Tot en met de zestiende eeuw was Heerhugowaard alleen maar water. Tussen 1626 en 1631 was de drooglegging. De enige overgebleven molen binnen de gemeente Heerhugowaard is het rijksmonument aan de Veenhuizerkade. Aan de andere zijde van de boezem die vaak de gemeentegrens vormt zijn er verschillende, monumentale molens te bewonderen.

Erfgoed Platform

In 2012 is het Erfgoed Platform opgericht. Een platform waarin alle deelnemende organisaties (Stichting Den Huygen Dijck, Stichting Historisch Heerhugowaard, Bibliotheek Kennemerwaard, Regionaal Archief en Cultuurcompagnie (erfgoed) en gemeente) met elkaar verbonden worden om gezamenlijk tot een programmering te komen over vele onderwerpen rond de lokale geschiedenis. Dit om het lokale en regionale erfgoed meer onder de aandacht te brengen van het publiek, inwoners en bezoekers. Het uitgebreide programma op de Open Monumentendag in 2011 en 2012 is het resultaat van een goede samenwerking tussen de partners.

3.2.5 Amateurkunst

verenigingen

Amateurkunstverenigingen zijn op vrijwel alle kunstdisciplines actief. De gemeente Heerhugowaard heeft verschillende koren, muzikensembles (blazersensemble en fanfare), toneelverenigingen, schilderen en tekenen en fotoclubs (totaal circa 20). Met ingang van 1 januari 2012 is een nieuwe deelverordening subsidie kunst en cultuur van kracht. Het accent ligt op het versterken van de presentatiemogelijkheden in Cool en elders. Jaarlijks wordt in Cool de Culturele Amateur Manifestatie met subsidie van de gemeente georganiseerd. Dit jaar in samenwerking met professionals. Dit versterkt en verbetert de kwaliteit van de amateurkunst. Ook in het popcircuit zijn talloze amateur popbands actief. Er is veel aandacht voor coaching van bands om de presentatie en kwaliteit van bands te verbeteren. Ook hier levert samenwerking een meerwaarde op met een groter bereik. Voorbeelden zijn: het festival Mixstream en het openingsfestival start popculturele seizoen.

community art

Kunst en cultuur kunnen ingezet worden om de sociale cohesie te versterken. Heerhugowaard is met dat doel in 2008 gestart met community projecten. Voorbeelden zijn de al eerder genoemde projecten Planetenwijk 10 (een filmproject waarbij de bewoners van de straten in de wijk op nummer 10 zijn geïnterviewd en gefilmd) en Schrijverswijk.

3.2.6 Beeldende kunst en bouwkunst

Kunstwerken in de openbare ruimte

Beeldende kunst is een instrument om de identiteit van de stad mee te versterken. In Heerhugowaard zijn in de nieuwe wijken, Zuidwijk/Huygenhoek, Stad van de Zon en bedrijventerrein meer dan tien kunstwerken geplaatst die tot de verbeelding spreken. Beeldende kunstenaars worden soms ingezet in de ontwerpfase van een gebied. Zo is het recreatiegebied Park van Luna vormgegeven door een landschapsarchitect én beeldend kunstenaar (Bureau Alle Hosper in samenwerking met DRFTWD Office). Door het vele grondverzet ontstond een compleet nieuw landschap met verschillende hoogten en wisselende perspectieven. De beeldende kunst, accommoderende voorzieningen en een uitgebreid netwerk van paden maken integraal deel uit van het landschap. Eén van de kunstwerken in het Park van Luna is Power Toilets van Superflex. Het gebouw aan de binnenzijde is een kopie van het toiletgebouw op het hoofdkantoor van de VN in New York. Het kunstenaarscollectief heeft met dit object de eerste prijs gewonnen van The Great Indoors Award 2011 (een tweejaarlijkse internationale Design prijs).

Een ander toonaangevend kunstwerk is de "Speeltuin NSP". Beeldend kunstenaar Frank Halmans maakt met dit kunstwerk inwoners en bezoekers bewust van het feit dat het zeenniveau 2,60 hoger ligt dan het kunstwerk. Je kunt er niet in spelen. Het is een imaginaire droom.

Beeldende kunst is er in allerlei verschijningsvormen. De film Tijd van Gaan, een documentaire van Davide Meidersma, gaat over de veranderingen die straks in de Draai plaatsvinden. Een historisch stukje van Heerhugowaard is vastgelegd in deze documentaire, omdat daar straks een nieuwe samenleving ontstaat.

Community-art

Vanuit de beeldende kunst was het poëzieproject Kleppen Dicht! in de Rivierenwijk een succesvol project. Leerlingen van de basisschool en bewoners uit de wijk toonden actieve betrokkenheid met als tastbaar resultaat: 300 brievenbuskleppen werden voorzien van een dichtregel. Het gedicht hierna werd het meest gekozen:

De zon lijkt wel een grote luchtballon
Hij straalt van plezier
Hij glimlacht naar mij

Martin Mitrovic

Een door de gemeente ingeschakelde kunstenaar was bedenker van het community-art project. Kinderen en bewoners leerden in korte tijd onder leiding van een professional poëzie schrijven. Kleppen dicht! is een project waarbij bewoners actief betrokken zijn bij kunst en cultuur.

Beeldende kunstenaars in Heerhugowaard.

Heerhugowaard heeft professionele kunstenaars en amateurkunstenaars op het gebied van beeldende vorming. Zo nemen ruim 60 kunstenaars deel aan de tweejaarlijkse kunst en atelierroute. De lokale kunstenaars, professional en amateur, geven toegang tot hun ateliers en stellen hun werk ten toon. De coördinatie is in handen van de artotheek.

ArtFarm is een particuliere ondernemer die atelierruimte biedt aan kunstenaars atelierruimte (15 ateliers). In ArtFarm worden ook exposities en workshops gehouden. In de zomer is de beeldentuin open.

Kunstenaars inzetten bij participatietrajecten.

De kracht van de creativiteit van kunstenaars wordt ook ingezet in participatietrajecten. In 2008 en 2009 liepen de projecten kinderpacticatie ten behoeve van de invulling van het spelen in Heerhugowaard en bewonersparticipatie invulling van de openbare ruimte Stationsgebied.

Leskisten

Voor het primair onderwijs zijn twee educatieve leskisten ontwikkeld. Eén voor beeldende kunst en een voor architectuur. Deze hebben de volgende titels gekregen: 'kunst op straat' en 'kijk eens om je heen'. In de leskist 'kunst op straat' wordt op speelse wijze een groot aantal kunstwerken in de openbare ruimte beschreven en de betekenis ervan gedeut. Alle kunstwerken staan met beschrijving op de website van de gemeente. De leskist over architectuur heeft betrekking op de woningbouw in Stad van de Zon, welke filosofie wordt gehanteerd en de nieuwe gebouwen in het Stadshart. Zo is Cool een ontwerp van architectenbureau Soeters en Van Eldonk. Een kenmerk van dit bureau is de uitvergroting van de typisch voor deze streek vroegere elementen zoals kool en aren.

De artotheek biedt het kunstproject "Kijken met je oren" aan. Leerlingen van het Voortgezet Onderwijs leren over kijken naar moderne kunst.

architectuurwandeling

Een architectuurwandeling is uitgebracht van Stad van de Zon. De wandeling maakt onderdeel uit van een toeristisch arrangement in Heerhugowaard-Zuid.

3.2.7 Film en filmtheater

In het kader van de Cultuurnota 2000 is er onderzoek gedaan naar de behoefte aan een filmhuis. De uitkomsten hiervan was dat er geen behoefte is aan een grootschalig filmhuis. Buurgemeente Alkmaar heeft een filmhuis. In Heerhugowaard is een commerciële bioscoop gevestigd met 4 zalen.

3.3 Beheren en behouden

Beheren en behouden. Het verzamelen, beheren en ontsluiten van het cultureel erfgoed en natuurlijk erfgoed.

Vrije toegang tot bibliotheek, artotheek en museum. Bewustwording van waarden en de eigenheid die wij 'beheren en behouden' kunnen mee 'beleefd' worden. Het in goede staat onderhouden van de gemeentelijk objecten in de openbare ruimte die van betekenis zijn voor de identiteit van Heerhugowaard.

3.3.1 Beeldende kunst

Artotheek

Onderzoek in 2008 naar de mogelijkheden tot professionalisering en verzakelijking van de artotheek wees uit dat de bedrijfsvoering van de artotheek niet efficiënt was. Dit heeft in 2009 geleid tot een nieuw bedrijfsplan en een wijziging in bestuurssamenstelling van de artotheek. Op het gebied van educatie werkt de artotheek samen met de bibliotheek en Cool.

De Stichting Artotheek kent een viertal pijlers: kunstuitleen, exposities, educatie en ateliers. De Kunstuitleen op abonnementsbasis is er voor particulieren en bedrijven. Er gelden verschillende tarieven. Naast uitlenen van kunst is er ook sprake van aankopen en verkoop. Vier maal per jaar wordt er een expositie georganiseerd en er zijn educatieve projecten voor jeugd en volwassenen. De educatie richt zich op het primaire en secundaire onderwijs.

Beheer Beeldende kunst

De kunstwerken in de openbare ruimte zijn geïnventariseerd, het onderhoud is in beeld gebracht en er is een beheersplan voor het onderhoud opgesteld. Het beheer van beeldende kunst in de openbare ruimte valt onder verantwoordelijkheid van de afdeling Vastgoed. Dat doet zij in opdracht van de afdeling Welzijn, Onderwijs en Cultuur.

3.3.2 Cultureel Erfgoed

In het landschap is er een gelaagdheid die met het blote oog vaak niet is waar te nemen. Archeologische resten zijn hiervan het ultieme voorbeeld. De mens heeft het land door de

eeuwen heen in bezit genomen en daarin zijn verschillende stappen te herkennen. De druiplanden hebben een andere historie dan de polder. Heerhugowaard erkent de waarde van restanten uit het verleden met als resultaat verschillende landschappelijke kwaliteiten.

Archeologie

In 2010 is de Archeologienota Erf Goed vastgesteld door de gemeente. Met de invoering van de Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ) per 1 september 2007 heeft de gemeente een zorgplicht voor archeologie gekregen. In de nota zijn gebieden met bepaalde archeologische verwachtingswaarden aangegeven. Het gaat om een zorgvuldig beheer van het bodemarchief én om de integratie van archeologie en de ruimtelijke ordening.

Monumenten

De gemeente houdt de monumentale panden en objecten in beeld. Heerhugowaard heeft 5 rijksmonumenten, 1 provinciaal monument, 48 gemeentelijke monumenten en 62 beeldbepalende monumenten en objecten.

Poldermuseum

Hoe kunnen we de ontstaansgeschiedenis van de polder, de laatste 400 jaar, en de snelle groei van Heerhugowaard in de laatste 40 jaar) op een eigentijdse manier vertellen? Het poldermuseum lijkt daartoe de geëigende plaats. Momenteel genereert het poldermuseum te weinig inkomsten. Er moet naar samenwerkingspartners worden gezocht en nieuwe, aanverwante functies zoals horeca, recreatie, toerisme en educatie moeten worden toegevoegd om het cultureel erfgoed van Heerhugowaard te bewaren en zichtbaar te maken in het poldermuseum.

Het programma Herbestemming Noord-Holland geeft leegstaande, karakteristieke gebouwen een nieuwe kans en inspiratie voor de omgeving. Het poldermuseum is hiervoor uitgekozen. Samen met experts wordt gekeken hoe en op welke wijze dit monumentale pand voor Heerhugowaard behouden kan blijven met een gezonde financiële exploitatie.

Historisch-geografische structuur van Heerhugowaard

In 2012 is er een historisch-geografische inventarisatie gemaakt van de oorspronkelijke structuren en bijzondere elementen in landschap en bebouwing van Heerhugowaard. Het doel hiervan is om in bestemmingsplannen rekening te houden met de karakteristieke structuren en elementen en deze te behouden.

4 Nieuwe ontwikkelingen

Over een tijdsspanne van 7 jaar, sinds 2005, is er veel veranderd in de wereld en in Heerhugowaard. Die veranderingen hebben grote invloed op het culturele klimaat. De rijksoverheid heeft vergaande bezuinigingen op cultuur doorgevoerd. In Heerhugowaard is het particuliere poppodium "De WaerdseTempel" gesloten. Maar gelukkig hebben de andere aanbieders in het popcircuit de handen ineen geslagen en wordt in samenwerking popactiviteiten georganiseerd in de bestaande infrastructuur waardoor de mogelijkheden van ontdekking tot en met talentontwikkeling geborgd zijn.

4.1 Nieuw cultureel ondernemerschap

Sinds 2007 staat in Europa en in Nederland de economie centraal. Als gevolg van de economische recessie zijn rijk, provincie en gemeente gedwongen te bezuinigen. Er ging een schok door (cultureel) Nederland toen de regering aankondigde Euro 200 miljoen te bezuinigen op cultuur. Daarnaast werd een BTW verhoging aangekondigd voor podiumkunsten (en later weer ingetrokken) die vergaande consequenties zou hebben voor enerzijds participatie en anderzijds de exploitatie van theaters in Nederland. Protestmanifestaties in het hele land waren het gevolg.

Een positief gevolg van deze schok is dat kunstenaars, cultureel ondernemers en overheden op een andere manier zijn gaan denken over de financiering van kunst en cultuur. Consumenten realiseren zich meer dan ooit wat de kosten zijn van cultuuruitingen. Een voorbeeld is de opkomst van crowd - funding, een cultuuraanbieder biedt zijn waar aan via internet, vraagt bezoekers een bijdrage te leveren, wanneer het streef bedrag gehaald wordt is het project gefinancierd en wordt het uitgevoerd. Dit vernieuwingproces naar andere financieringsvormen is nog steeds gaande en neemt soms verrassende vormen aan.

5 Conclusie

De betekenis en het belang van cultuur zoals omschreven in de uitgangspunten van de Cultuurnota Kansen voor Cultuur heeft niets aan kracht ingeboet. De globalisering en de Europese eenwording maken het belang van lokale en regionale cultuur groter. Het is belangrijk voor mensen onderdeel uit te maken van voor hen herkenbare grootheden. Hier liggen kansen voor het meer benutten van de publieke ruimte en het cultuurlandschap.

Leren, beleven, beheren en behouden vormen de pijlers van het huidige cultuurbeleid in Heerhugowaard. Eigentijdse huisvesting van bibliotheek, artotheek podiumkunsten, kunsteducatie en amateurkunst is gerealiseerd en vergaande samenwerking is tot stand gekomen binnen Cool en de regionale Bibliotheek.

Een goede culturele ontwikkeling is ook een economisch belang. Denk aan de positieve invloed die cultuur heeft op het vestigingsklimaat voor nieuwe inwoners en bedrijven. Recreatie en toerisme staan steeds vaker in het teken van cultuurbeleving omdat men de vrije tijd wil doorbrengen in een mooie en interessante (historische) omgeving met kwalitatief goede horeca en interessante winkels.

De zorg van de gemeente is uitgegaan naar spreiding, participatie en toegankelijkheid. Daarnaast heeft de gemeente de rol van aanjager (stimuleren, inspireren en aanmoedigen), regisseur (coördineren en netwerken) en partner (samenwerking stimuleren) op zich genomen. Dit heeft over het algemeen tot hele mooie resultaten geleid.

Kortom we zijn goed onderweg, maar er is meer..... De kracht van cultuur kan door meer verbinding en ontwikkeling toenemen. Juist ook onder druk van de economische omstandigheden blijkt dat creativiteit leidt tot slimme oplossingen en innovatie. Iedereen heeft baat bij een breed en divers cultureel aanbod en de mogelijkheid tot cultuurparticipatie.

De speerpunten van het cultuurbeleid naar de toekomst willen wij met burgers, bedrijven, (culturele)aanbieders en – afnemers bepalen.

Aan culturele instellingen en organisaties in Heerhugowaard

Contactpersoon: Marcel Smeets
Telefoon: 072-5755205
E-mail: m.smeets@heerhugowaard.nl
Onderwerp: uitnodiging seminar cultuurbeleid Heerhugowaard vanaf 2013

Ons kenmerk: B201211020
Relatiekenmerk:

Heerhugowaard, 3 september 2012

Geachte heer, mevrouw,

De gemeenteraad van Heerhugowaard wil eind dit jaar het nieuwe cultuurbeleid voor de periode vanaf 2013 vaststellen.

Vanaf 2005 tot heden vormden de uitgangspunten in de nota Kansen voor Cultuur de basis voor het cultuurbeleid. In de voorbije jaren zijn veel zaken gerealiseerd met als meest tastbare resultaten de realisatie van Cool, de nieuwe bibliotheek en de artotheek.

Nu de culturele infrastructuur qua organisatie en huisvesting goed op orde is, is het van belang opnieuw naar de inhoud te kijken. Zijn onze uitgangspunten nog actueel? Daarover willen wij met u in gesprek gaan. Dit binnen de context van de huidige tijd, casu quo de actuele economische situatie.

Graag nodigen wij u hiervoor uit op:

Donderdag 20 september 2012
Aanvang: 15.30 uur (beoogde eindtijd 18.00 uur)
Locatie: Cool, Coolplein 1, Heerhugowaard

Wanneer u zich aanmeldt ontvangt u uiterlijk een week voorafgaande aan de bijeenkomst de vergaderagenda. Aanmelden is mogelijk per email tot en met maandag 10 september 2012 bij Marcel Smeets, M.Smeets@Heerhugowaard.nl, afdeling Welzijn, Onderwijs, Cultuur.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,
Namens hen,

L.H.M. Dickhoff,
Wethouder Cultuur

Lijst van genodigden en aanwezigen Seminar Cultuurbeleid Heerhugowaard donderdag 20 september 2012

	v = Presen	Organisatie	Naam	Functie	Reactie
1	v	adviseur beeldende kunst	Margriet Luyten		v
2	v	ArtFarm	Joke en Riek Beers	eigenaar directeur	v
3	v	Artotheek	Claudia Honselaar	coördinator	v
4	v	Bedrijfskring Heerhugowaard	Mw. A. Lof	bestuurslid	v
5	v	Bibliotheek Kennemerwaard	Frank Eekhout	managementteam	v
6	v	Bibliotheek Kennemerwaard	Marian Visser	domeinspecialist volwassenen	v
7	v	Blazersensemble	Peter Speijer	bestuurslid	v
8	v	Cool kunst & cultuur	Tineke Maas	directeur	v
9	v	Cool kunst & cultuur	Eva Middelhof	artistiek manager	v
10	v	Cultuurcompagnie	Brigitta Fijen		v
11	v	Fanfare Hou en trouw	Mw T. Burger	bestuurslid	v
12	v	JC Kompleks - Kern8	Liesbeth Swen		v
13	v	Kern8	Dhr. F.J. Mc Gonigle	directeur	v
14	v	Muziekring	Dhr. H.N.M. Balink	secretaris	
15	v	PvdA	Astrid André	Commissie MO	v
16	v	Schrijvenswaard	Mw. Nieman	bestuurslid	v
17	v	VSP	Theo Reijnders	fractievoorzitter	v
18	v	Vergutas	Jan Bergsma	bestuurslid	v
19	v	Christen Unie	Mw. T.J. Visser - Hogeterp		v
20	v	Burgerbelang	Hans Schippers		v
21	v	Fractie D 66	Carolien van Diemen	fractievoorzitter	v
22	v	H.O.P.	Kees Mertens	raadslid	v
23	v	Trinitas College	Thea Bruin	kunst- en cultuurontwikkelaar	
24	v	VSP / Ouderenpartij	G.B.Dirkmaat	voorzitter	
25	v	H.O.P.	John Does		
26		Bibliotheek Kennemerwaard	Erna Winters	directeur	z
27		Bibliotheek Kennemerwaard	Hanneke Idema		z
28		Fotoclub	Joop Bruggeman	secretaris	
29		Heerhugowaard A-Life			z
30		Jongerenraad Heerhugowaard	Dylon Heyn	voorzitter	

31		Mixtream	Bastiaan de Leeuw		z
32		Mixtream	Petra Scholten		z
33		Regionaal Archief	drs. P. Post	directeur	z
34		Stadsdichteres	Mw Inge Boulonois		z
35		Stichting CAM	Ada Brouwer		z
36		Stichting Den Huijgen Dijck	Dhr. Steven Yperlaan	voorzitter	
37		Stichting Flore	Siebrand Konst	bestuurslid	z
38		Stichting Historisch Heerhugowaar	Dhr. Estoppey	voorzitter	v
39		Burgerbelang	Hr. H. Schipper		z
40		HAK '79	Mw. U.H.C. Ravensburg		z

v	aanwezig
z	verhinderd

**Welkom
vertegenwoordigers van:**

- Inwoners
- Onderwijs
- Ondernemers
- Culturele organisaties
- Gemeente

Agenda

- Welkom
- De Kracht van Cultuur: wethouder Leo Dickhoff
- Evaluatie cultuurbeleid 2005 – 2012
- Onderweg naar een vernieuwd cultuurbeleid
 - Interactief
 - Terugkoppeling
- Afsluiting
- Borrel

Evaluatie cultuurbeleid 2005 - 2012

- Cultuur 2005 – 2012 Tussenstand
- Doelstelling
- Pijlers, uitgangspunten
 - I leren
 - II beleven
 - III beheren en behouden

Bijdrage aan culturele loopbaan

Verbeterde infrastructuur organisaties

Centrum van Kunst en Cultuur

Een nieuwe bibliotheek

Maatschappelijke context: Bedreigingen of Kansen?

Mondialisering – culturele uitwisseling – Europa – grenzeloos – terugtrekkende overheid – crisis - recessie – creativiteit - ondernemerschap – mecenaat - digitalisering – crowdfunding – cultureel ondernemerschap – samenwerking – verbinden – versterken – sterker worden – waar ligt onze kracht – in de kracht zetten: **KRACHT**

Actieve en creatieve reactie van burgers en cultureel ondernemers

- Burgers vinden een andere weg én de kracht om toch te voldoen aan hun culturele behoeften of die van hun kinderen
- Culturele instellingen gebruiken al hun creativiteit, een sterkte, om hun dienstverlening op niveau te houden.
- Particuliere initiatief, schenking en crowdfunding staan centraal

Toekomstig beleid vanaf 2013 ->

De Kracht van Cultuur

Komt voort uit:

- Kracht van de burger
- Kracht van ondernemerschap
- Kracht van ruimte en landschap
- Kracht van culturele infrastructuur

De kracht van burgers (1)

Flash mob pop

De kracht van Burgers (2)

- Besef bij burgers doorgedrongen
- Volhardend in cultuurbeleving
- Alternatieven vinden, creatief zijn
- Hogere eigen financiële en inhoudelijke bijdrage wanneer je cultuur belangrijk vindt

De kracht van Burgers (3)

Doelen:

- Kennis delen
- Talent ontwikkeling
- Begrip
- Sociale cohesie
- Ontspanning
- Intensiever gebruik culturele gebouwen

Kracht van ondernemerschap (1)

Horeca

Detailhandel

Artfarm

Tuinbouw

Kracht van ondernemerschap (2)

Bedrijven

- Horeca
- Middenstand
- Galeries
- Cultureel ondernemer
- Recreatie, toerisme, etc.

Culturele instellingen

Voorbeelden ;

- Artotheek
- Bibliotheek
- Cool
- Amateurkunst

De kracht van ruimte (1)

De kracht van Ruimte (2)

Openbare ruimte

- Flaneren
- Ontmoeten
- Presenteren
- Identiteit

Publieke ruimte

- Bibliotheek
- Huis van de gemeente
- Theater

Cultuurlandschap

- Ontstaan
- Geschiedenis
- Identiteit
- Wijdsheid
- Rust
- Natuur
- Architectuur
- Veenhuizen
- Stad van de Zon
- Park van Luna

De kracht van Ruimte (3)

Doelen:

- Ontspanning
- Leren
- Begrip
- Sociale cohesie
- Intensiever gebruik van de ruimte
- Vestigingsklimaat
- Kennis ins & outs Heerhugowaard

De kracht van infrastructuur (1)

Kracht van infrastructuur (2)

Gebouwen

- Bibliotheek
- Artotheek
- Theater
- Oefenruimtes
- Brede scholen

Disciplines

Podiumkunsten
Popmuziek
Media Letteren
Beeldende kunst
Film
Amateurkunst
Kunsteducatie
Erfgoed

Onderweg naar een vernieuwd cultuurbeleid

- Interactief 16.00 -17.00 uur
- Terugkoppeling 17.00 – 17.15 uur

Onderweg naar een vernieuwd cultuurbeleid

Vervolg:

- Input verwerken
- Commissie Maatschappelijke
Ontwikkeling 7 november 2012
- Raad 27 november 2012

Bedankt voor uw aandacht

Bijlage Beleidsnota De Kracht van Cultuur
oktober 2012

Kengetallen 2011

Media en letteren:	Prestaties	2011
Bibliotheek Kennemerwaard		
- Kennis en informatie	Afgehandelde vragen	71.320
	Aantal groepsbezoeken inburgeraars	20
- Educatie	Leerlingen primair onderwijs leesbevorderingsprogramma's	3.529
	Groepsontvangsten primair onderwijs, voortgezet onderwijs, VVE, nieuwkomers	125
- Cultuurparticipatie	Programma's gericht op 100 talenten	9
	Programma's gericht op ouderen	6
	Algemene activiteiten	18
- Lezen en literatuur	Voorleesmiddagen	14
	Leeskringen	15
	Literaire lezingen	6
- Algemene gegevens	Aantal leden: Jeugd tot 18 jaar	8.073
	18-65 jaar	5.031
	65+	1.598
	Overige (instellingen)	193
	Uitleningen	536.248
	Bezoekers Gemeten bezoekers via de lift (via de trap kan niet worden gemeten)	170.167
	Digitale bezoekers	267.532
	Openingstijden vestigingen: - Stadshart	44 uren per week
	- De Noord	18 uren per week

Podiumkunsten, kunsteducatie en amateurkunst	Prestaties	2011
Cool		
- Theater	Aantal voorstellingen (brede programmering)	70
	Aantal bezoekers	23.456
	Bezettingsgraad	60,9%
	Aantal voorstellingen Nieuwe Lente	11
	Aantal bezoekers	1.142
	Bezettingsgraad	103
- Eigen producties/festivals	Peuterfestival: aantal bezoekers	750
	BoNoZeKafestival: aantal bezoekers	600
	Coolproducties: Aantal activiteiten	7
	Aantal bezoekers	1.095
	Cool Live avonden: Aantal activiteiten	13
	Aantal bezoekers	450
- Cool voor School	Aantal activiteiten	94
	Aantal deelnemers (leerlingen)	9.835
	Project Klasse (muziekproject)	

	Oranjefonds): Aantal scholen Aantal leerlingen	3 110
- Kunsteducatie	Muziek, theater, beeldend: totaal aantal cursisten	988
Overigen		
Amateurkunst	Manifestatie:	
	Culturele Amateurkunst Manifestatie: Aantal groepen Aantal bezoekers	40 4.000
	Verenigingen: Dans (volksdansen) (1) Schilderen en tekenen (1) Muziek (fanfare en blazers) (2) Koren (5) Theater (1) Letteren (1) Audiovisueel (1)	70 leden 135 leden 120 leden 200 leden 100 leden 20 leden 20 leden
Klassieke (koffie) concerten	Aantal concerten in Cool Aantal bezoekers	7 1.344
Jazzfestival	Aantal bezoekers	1.000
Beeldende kunst en architectuur		
- Kunst en atelieroute (1 x in 2 jaar)	Aantal kunstenaars Aantal bezoekers	60 1.000
- Exposities	Aantal exposities Aantal bezoekers	4 200
- Kunstaanbod beeldend op school	Aantal leerlingen	325
- Architectuur	Aantal routes	1
- Kunstcollectie en uitleen	Aantal kunstwerken Aantal abonnementhouders	1.500 325
Erfgoed		
- Poldermuseum	Aantal bezoekers	1.000
- Open monumentendag	Aantal bezoekers	250
- Fiets en wandelroutes langs monumenten	Aantal routes	4
- Monumenten	Aantal rijksmonumenten Aantal provinciale monumenten Aantal gemeentelijke monumenten Aantal beeldbepalende monumenten en objecten	5 1 48 62

Heerhugowaard
Stad van kansen

Parelhof 1 | Postbus 390 | 1700 AJ Heerhugowaard
Telefoon: 14 072 | Internet: www.heerhugowaard.nl